

Cimleve

JÓGYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: **BENEDEK ELEK**

TARTALOMJEGYZÉK:

A vén szántóvető és unokája. Cimkép. Ócsvár R. rajza	321
Virágos réten. Vers. Irta: Benedek Elek	322
Éjszaka-ország. Mese. Irta: Kertész Mihály. (I-ső közlemény.)	322
Álmos madárkák. Eminescu Mihály költeménye. Magyarba áttöltette dr. Szeremley Ákos	323
A pesti fiú. Irta: Dánielné Lengyel Laura.	324
Az aranygombos kabát. Mese. Benyovszky István rajzával. Irta: Benyovszky László	325
A fa és a madár. Vers. Irta: Monoky Sándor	326
Az édenkert. Mese. Irta: Heltmann Ervin	326
Tombuktuban. Vers. Irta: Ormós Ede	327
Csibész Peti csibészkedései. Mühlbek Károly rajzaival. (I. közlemény.)	328
Vigyázás a sirból. Mese. Irta: Csanády Sándor	329
Patakhöz. Vers. Irta: Halmágyi Samu	330
Tamás érdeklődik. Beszélgetés	330
Köszöntők. Vers. Irta: Elek nagyapó	333
Szijavusz meséi. Irta: Szucsich Mária	334
Fejtörő	335
Elek nagyapó üzeni	336
Szókés a teknőben. Két kicsapott diák kalandjai a Tiszán. Irta: Kertész Mihály (Mellékleten)	

TOGYER MEK EK KÁPES HETI. APTA

TÖRÖKÖRÖG: HÁNYDOK BLUH

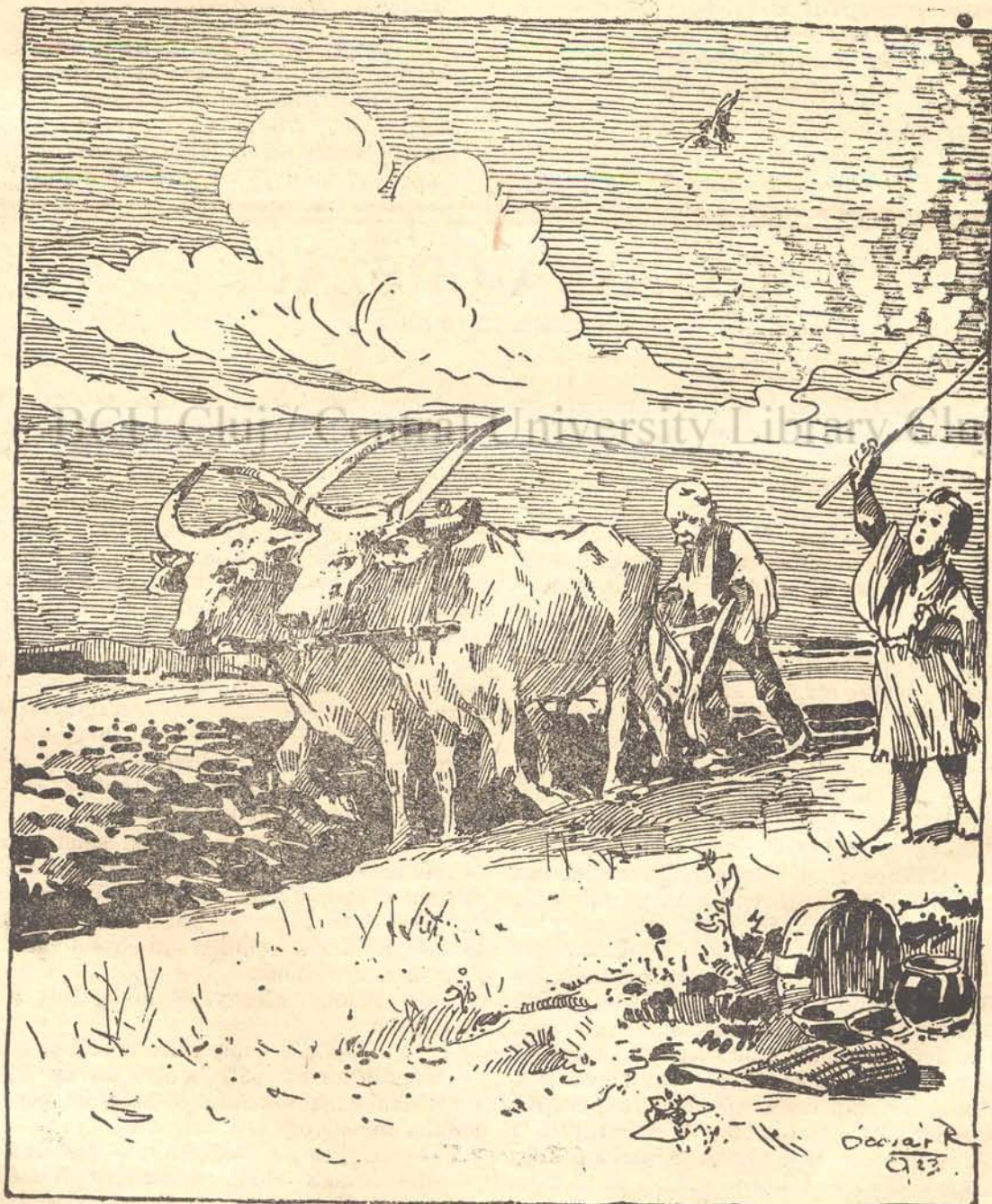
TARTALOMJEGYZÉK:

321	A vén színtörő és a bűnös, Cinké, György R.
322	Városi hírek, Városi hírek, Városi hírek
323	Közlöny (közlemény)
324	Almos madárak, Emencek Mihály költeménye
325	Magyarok állatvilága, Székely Ákos
326	A pénz útja, Dancsics László
327	Az aranybánya, Kádár Mész, Benyóczy István
328	Levegő, Benyóczy László
329	A la és a madár, Városi hírek, Monok, Sándor
330	Az édenkert, Mész, István, Helmann, Ervin
331	Tombokluba, Városi hírek, Ormós, Ede
332	Csibész Peli csibészke, Műhely, Károly rajz
333	Levegő (közlemény)
334	Vigyázat a szőlő, Mész, István, Csányi, Sándor
335	Patakhoz, Városi hírek, Halász, Samu
336	Tamás érdeklődik, Beszélgés
337	Köszöntők, Városi hírek, Elek, Nagyapó
338	Szajvavaz meséi, István, Szucsich, Mária
339	Feltűré
340	Elek nagyapó hírei
341	Szókés a teknőben, Két lószópot dík kalánjai
342	A Tiszán, István, Kertész, Mihály (Műhely)

Cimbora

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: Benedek Elek

A vén szántóvető és unokája. (Ócsvár Rezső rajza.)

VIRÁGOS RÉTEN.

— IRTA: BENEDEK ELEK. —

*Száll a lepke, dong a dongó,
A madárdal nem busongó,
Nem hallatszik bus panasz;
Daltól hangos hegy, völgy, halom,
Falu végén zug a malom:
Itt van, itt van a tavasz!*

*Ember, állat jókedvébe,
Fagyos télnek vége, vége,
De szép megint a világ!
Hol bus avar volt ősz óta,
Fölsendül a madárnóta,
S nyílik a sok szép virág.*

*Akármerre járnak, néznek,
Mindenütt szép a természet,
Szóval ki nem mondható;*

*Seemnek, szivnek vidítója,
Oh áldott az alkotója,
Isten, a Mindenható!*

*A kék mennybolt mosolygása,
A fényes nap ragyogása,
Langyos eső, meleg szél;
Virágillat, madárének:
Hirdetője erejének,
Minden Óróra beszél!*

*Gyermek, ha jársz kint a réten,
Kezed kulcsold össze szépen,
S a mennyboltra feltekints!
Ne feledd, hogy Nála nélkül
Erdő, mező meg nem szépül,
Sem ég, sem föld, semmi sincs!*

ÉJSZAKA-ORSZÁG.

— IRTA: KERTÉSZ MIHÁLY. —

I.

Messze, messze, ahol már az országot is eltévedne, ha tovább menne s ahonnan a gyalog-ösvény is visszafordul, mert céltalan is volna tovább nyújtóznia, úgy sincs, aki tapossa s akit vezessen, — egyszer réges-régen volt egy ország, melyet úgy hívtak, hogy Éjszaka-ország... Ebben az országban sohasem volt nappal, csak mindig-mindig sötét éjszaka s hirtől sem ismerték a napot, de még a holdat sem, sem a csillagokat.

Egig érő meredek sziklák vették körül ezt az országot s így még a szomszéd-országból sem szivároghatott át annyi fény sem, amennyit egy Szentjános bogárka bocsájt ki magából.

Oly vastag volt a sötétség, hogy — mint mondani szokás — vágni lehetett. De a sötétséget még jobban növelte az emberek sötétsége. Éjszaka-ország lakói mind feketében jártak, tekintetükben állandóan sötét, rosszindulat ült, arcukon fekete mogorvaság tanyázott s ha szóltak — ami nagy ritkán esett csak meg — szavukban a mindennél feketébb lelkük mutatkozott meg. Mert Éjszaka-országban nem ismerték a Szeretetet s lakói gyűlölték egymást. Éjszaka-országban nem is éltek himes szárnyu, játékos kedvű pillangók, csak rossz illatu temető bogarak; a sötét levegőben nem röpködtek színes tollu, vidáman csicsergő madarak, csupán vinnyogó denevérek suhantak, mint árnyak, s tarka virágok sem pompáztak Éjszaka-ország mezőin, csak csalán és kóró...

De a legsötétebb volt Éjszaka-országban Éjszaka-ország királya, aki az ország közepén terjeszkedő Fekete-tó mellett, egy bazalt szikla

sötét odujában lakott. Itt tanácskozott tizenhárom miniszterével szakadatlanul, még pedig azon, hogy miként tegyék még sötétebbé Éjszaka-országot.

Mert ha a király és a miniszterei három év alatt legalább egy árnyalattal nem tették még sötétebbé az országot, akkor a nép a királyt is, a minisztereket is kivégeztette s kifolyó fekete vérükkel tették sötétebbé a birodalmat.

Ez a három év éppen letelőben volt, s mivel eddig még egy fekete hajszálnyival sem sikerült feketébbé tenni az országot, szakadatlanul törték a fejüket, mert a nép már türelmetlenül morgott, elégedetlenkedett s mind hangosabban követelte a sötétítést — vagy a király és miniszterei kivégzését...

— Nem találatok még ki semmi okosat? — kérde a király oly mély sóhajtással, hogy riadtan röppentek fel a barlang denevérei.

— Nehéz ügy, — szólt az egyik miniszter. — Elődeink minden jó gondolatot elháláztak már előlünk.

— Bizony, bizony, — bólogatott a többi is sötéten.

— Elődöd — folytatta az előbbi miniszter — megtiltotta az „é” betűs szavak kiejtését, mert akkor széthuzódik a száj és olyan lesz, mintha mosolyogna.

— Ügyes gondolat volt, — mondá a király. — Annak elődje a hangos beszédet tiltotta meg, mert a hangos beszéd derült lélekre vall...

— Az azt megelőző pedig törvényt ho-

zott, hogy csak lehorgasztva lehet hordani a fejeket, — toldotta meg egy másik miniszter.

— Van törvény a kacagás ellen is már, — mondta ismét egy másik — és a sima homlok ellen...

— Mit kellene hát tennünk? — töprengett a király sötéten. — Közeledik a pillanat, amikor népitélet elé kerülünk tehetetlenségünk miatt.

Elhallgattak s gondolkozva hajtották le fejüket.

Amint így magukba mélyedve hallgattak, egyszer csak bejön a tanácssterembe a király fiatal, ragyogó szépségű lánya.

— Királyi apám — mondja — az asztalon az ebéd...

— Ne zavarjatok most, — szól rá haragosan a király. — Nagyon fontos ügy foglalkoztat bennünket. Nincs időm ebédelni sem.

Sarkon fordult hát a lány s kiment a teremből. De alig huzta be maga után az ajtót, a miniszterelnök homlokára csapott.

— Megvan! — mondotta s hangos örömben tört volna ki, ha az örvendezés halálbüntetés terhe alatt el nem lett volna tiltva.

A többiek, a királlyal együtt, izgatottan fordultak feléje.

— Nos, — sürgették — valami új gondolatod támadt?

— Egészen új. Ilyen még nem volt, — válaszolt a miniszterelnök.

— De vajjon olyan-e, mely sötétebbre festi birodalmamat? — aggodalmaskodott a király.

— Sokkal sötétebbre, mint elődeink gondolatai, — fogadkozott a miniszterelnök. — Bizonyos, hogy dicsőíteni fog az egész Éjszaka-ország!

— Halljuk hát! — zugták valamennyien. A miniszterelnök még jobban összeráncolta homlokát s sulyos hangon szólott:

— Rég óta töröm a fejemet, hogy mi okozza Éjszaka-országban azt a kevés derüt, melyet tizenhét év óta nem sikerült eltüntetni, bármennyire is igyekeztünk... Most aztán váratlanul nyitjára jöttem a titoknak. Még pedig az imént, amikor Éjfélke, a király lánya ide belépett. Tisztán láttam abban a pillanatban, hogy az ő fiatal, gyönyörű szépsége okozza a haszontalan és káros derüt birodalmunkban... Ha ő nem lenne...

Nem folytathatta. Az összes miniszterekből egyszerre tört ki a szó:

— Számüzni kell az országból!... Nincs helye Éjszaka-országban...

Aztán várták a király döntő nyilatkozatát. A király hosszan, sötéten meredt maga elé s tenyerébe hajtva fejét hallgatott egy ideig.

A miniszterek azonban mind a miniszterelnök véleményén voltak s követelőzve sürgették a királyt:

— Add a beleegyezésedet Éjfélke szám-

üzetéséhez, különben a nép a mi vérünkkel festi feketébbre a birodalmat!

A király belátta, hogy minden ellenvetés hiába való lenne, az idő is rövid volt már a hosszas gondolkozásra, mert a palota előtt egyre sűrűbb tömegbe verődött a sötétség után áhítozó, türelmetlen nép.

— Legyen! — mondotta hát végre.

Erre a miniszterelnök azonnal kisetett a palota elé s kihirdette a népnek, hogy megszületett a nagyszerű gondolat, melytől egyszerre tökéletes sötétség fogja borítani Éjszaka-országot: Számüzik Éjfélkét!

A nép meglegegedetten helyeselt s megnyugodva oszlott szét.

Ezután gyorsan elküldtek Vakondokért, aki a legöregebb ember volt az országban s aki egyedül ismerte az egyetlen utat, melyen ki lehetett jutni Éjszaka-országból.

Szegény Éjfélkének azt sem engedték meg, hogy elbucsuzzék apjától, anyjától, mert hiszen csak azok szoktak bucsuzkodni, akik szeretik egymást, már pedig — mint mondtam — Éjszaka országban tilos volt a szeretetnek bárminő megnyilvánulása.

Vakond tehát elindult Éjfélkével, Éjszaka-országra pedig e pillanatban oly sötétség borult, amilyen még soha azelőtt nem volt.

Baia-Mare.

(Folytatása következik.)

Álmos madárkák.

(Eminescu Mihály költeménye.)

— Magyarba átültette Dr. SZEREMLEY ÁKOS. —

Elálmosult kis madarak
Fészkeikre szállonganak,
Elrejté lomb, elrejté ág,
Jó éjszakát!

Uszik a hattyu a vizen,
A madár közé ér s elpihen.
Virrasszon féltő gondolat!
Szép álmokat!

Áll a sötétlő rengeteg,
Csupán a forrásvíz cseveg,
Alusznak a virágok is,
Aludj te is!

(Fogaras.)

A CIMBORA ez évben megjelent 1-ső száma már teljesen elfogyott. Miután olvasóink és új előfizetőink közül többen fordultak a kiadóhivatalhoz az 1-ső szám megküldése végett, ez úton hozzuk szíves tudomásukra, hogy csakis a többi lappéldányok állnak még rendelkezésre, de 1-ső számmal senkinek sem szolgálhatunk.

A pesti fiu.

— Irta: Dánielné Lengyel Laura. —

(Folytatás.)

Balázs büszkén felemelte fejét.

— Csak légy nyugodt. Én kirántom harminckét lövetű revolveremet...

— A revolver csak tizenkét lövetű lehet, veté ellen Pali.

— Az enyém harminckét lövetű lesz és punktum. Kirántom revolveremet és igyszólok: Aki meg mer mozdulni, az a halál fia! A legénység morog, de engedelmeskedik. E pillanatban a kormányos...

— Már mint én, — vágott közbe csillogó szemmel Pali.

— Igen, te! Elkiáltod magad: Föld! Föld! Mi mindnyájan kikötünk egy szigeten. Ott bőven találunk ennivalót. Fájdalom, alig pihenhetünk egy-két óráig, már megrohannak bennünket a benszülöttek, az emberevő pápuák...

— Mi legyőzzük őket.

— Rövid, de annál hevesebb harc után halmunkba ejtjük a törzsfőnököt, „Véres kéz”-t.

— Es fölkoncoljuk?

— A legénység föl akarja koncolni, én azonban megkegyelmezek neki, de csak úgy, ha Istenük, a nagy Hulu előtt megesküszik, hogy soha többé nem esznek emberhúst és nem bántják a hajótörötteket. Ezután a benszülöttek segítségével egy hajót készítünk magunknak és elindulunk az északi sark felé.

Palinak újra kétségei voltak.

— De vajjon meg tudjuk-e csinálni hajónkat? Ehhez sok mindenféle szerszám kell és azt nem találunk a benszülötteknél.

— Aki nem bizik bennem, az maradjon itthon, — mondta Balázs gögösen.

— Nono, azért ne haragudjál, hiszen én bízom. Csak éppen szeretném tudni, láttál-e már hajót?

— Nem, én nem láttam soha. De azért csak bízd reám a dolgot. Az északi sarknál majd meg fogunk akadni és korcsolyán megyünk tovább.

— Hagyj békét a korcsolyázásnak, az olyan unalmas. Télen mindennap kimegyek az angol kisasszonnyal a jégre, már az életemet is meguntam miatta.

— Jaj, én nagyon szeretek korcsolyázni! Repülök, repülök, hogy szinte belekábul a fejem. Aztán gondold meg, az északi sarknál szembe jön velem egy jegesmedve, leteper. En oda kiáltok neked: „Lőjj közénk, pajtás, inkább a te golyódtól akarok meghalni, mintsem ez a vadállat tépje szét”. Te célzol és...

Pali felugrott az ágyból és átölelte barátját.

— Es a jegesmedvét találom, ugy-e, — Balázs? Neked nem lesz semmi bajod?

— Nem lesz, ha vigyázol. Csak arra ügyelj,

hogy izgatott ne légy és a kezed ne reszkesen, mert akkor mindennek vége.

— Ügyelni fogok, — ígérte meg Pali és nagyot sóhajtott. Már sajnálta, hogy nem indulhatnak még ma éjjel az északi sark felé.

Aztán szép csöndesen visszament ágyába és pár pillanat múlva mélyen, csendesén aludt. Vajjon miről álmodott? Előbb Lepkéről, a makrancos lóról, aztán Katiról, a szeszélyes bivalyról s hallotta Gergő dörmögő, vastag hangját:

Ha valaki vigan él,

A juhász az csak úgy él.

Sétál, nótál, furujál.

Billeg, ballag, meg-megáll.

Billeg, ballag, meg-megáll.

Álmában édesen felkacagott a pesti fiu, a kis Fehér Pál. Kacagott olyan jóízűen, édesen, ahogy nem nevetett édes apja palotájában soha, soha.

Aztán újra aludt tovább és látta Balázs Csigaországát. Látta, amint a szerencsétlen, rabságba hurcolt csigák egymásután megszöknek a reájuk erőszakolt birodalomból. Elöl megy a csigakirály, nagy korona a fején, még biboros hermelin palást is van a vállán... Es az álom tündére viszi tovább a kis Palit, a hajóra, a vad emberek közé, az északi sarkra, a jeges medve elé, míg nem reggel barátságos, kedves hang költi fel:

— No kis fiam, jól aludtunk. Itt a friss tej, ezt meg kell inni.

Pali álmosan dörzsöli meg a szemét. A tiszteletes asszony áll mellette, jóságos, szerető mosoly az ajkán s egy félkupás pohár tej a kezében.

Pali kezét csókol, megissza a tejet és még mindig kábultan néz körül.

— Hát Balázs hol van?

— Balázs? Oh, ő már régen kint jár a tagban. Oda vár téged is.

Pali egy-kettő felöltözik, künt ragyog a nap, szinte szikrázik minden az életörömtől és a kis pesti fiu fölemeli arcát, hogy átengedje a forró napnak, a cirógató szellőnek, Isten áldott, édes, meleg szabad levegőjének... Es a kis pesti fiu érezte, hogy mint költözik erő a tagjaiba, vidámság a lelkébe, életöröm a szívébe.

Fehérék csak ősszel látták viszont gyermeküket. Alig ismerték meg a barnára lesült, piros arcú, ragyogó szemű, zömök vállu fiuban a kis sápadt, vézna Palit. Pál nagy örömmel üdvözölte szüleit és szeretettel simult hozzájuk, de érezte, hogy szívének, lelkének, szeretetének nagy része ott maradt azoknál a derék

embereknél, akik visszaadták neki kedvét, erejét, vidámságát, egész életét. Tudta, érezte, hogy neki ezentul két otthona lesz, ez a budapesti és ott messze lent, keleten, a zágoni papház.

Fölemelt fejfel lépte át édesapja palotájának küszöbét. Nem a fázós, névtelen, didergő, kedvnélküli rabmadár volt már. Nem a rabma-

dár jött vissza aranyos kalitkájába. Nem! Egy egészséges, ép testű, szabadlelkű, vidámkedvű gyermek élete kezdődik itt most — — —

Hogy milyen volt ez az élet, mivé formálódott, azt majd máskor mesélem el nektek, kedves olvasóim.

Budapest.

(Vége.)

Az aranygombos kabát.

(Benyovszky István rajzaival)

Irta: Benyovszky László.

Dodó kis piros-pozsgás, pufók arcu gyermek. Kék szeme van, és olyan huncutul tud vele kacintani, hogy a mamája megbocsátja érte, ha kisül, hogy a mézes pogácsa az ő kezén tűnt a semmiségbe. Különben most töltötte be hatodik évét és büszkén feszíti ki a mellét, amikor azt mondja:

— Holnap már én is iskolás leszek!

Kapott is szép sötétkék őszi kabátot arany gombokkal, de nagy szomorúságára holnap még nem veheti fel, mert a nap olyan melegen süt, mintha még most is nyár volna...

Az ébresztő óra berregni kezd. Hét óra van.

— Dodó, iskolába!

És Dodó lassan kidugja borzas fejét s még alig nyitotta fel a szemét, már benne ragyog a huncutság. Megmosdik szépen, felöltözködik legszebb ruhájába, hiszen ma megy először iskolába... Végre elkészül.

— Anyuka, felvegyem az új kabátot? — kérdezi mamájától és már a kezében is van az aranygombos sötétkék kabát.

— Nem, kisfiam, azt majd akkor kell felvenned, amikor hűvösebb idő lesz.

— Kár! — mondja Dodó és sajnálkozó pillantást vetve a kabátra, hősi elszántsággal a

székre dobja és kifelé indul. Nagy ajtócsapkodás és dalolás kíséretében megy az iskola felé. Utközben megáll. Eszébe jut ismét az aranygombos kabát és hunyorgatva felnéz az égre.

— Csakugyan meleg van... Kár...

Valaki utána kiált. Visszanéz és megvárja egyik utcabeli ismerőst és együtt mennek tovább az iskolába.

— Nekem új cipőt vett anyuka tegnap, hogy abban menjek ma az iskolába, — mondja Papp Feri, a barátja és büszkén mutatja az új sárgacipőjét.

Dodó hallgat. Az arany-gombos kabát jár az eszében.

— Mégis csak jó lett volna felvenni, — gondolja magában.

Egy darabig szótlanul mennek, majd megszólal Feri:

— Kaptam ám új sipkát is; nézd, milyen szép!

Dodó már nem állhatja tovább és mérgesen így szól:

— De te nem kaptál arany-gombos sötétkék kabátot, mint én!

Feri hihetetlenül néz rá.

— Nem hiszem. Mutasd!

Nagyot bámul erre Dodó. Bizony mégis csak jó lett volna felvenni a kabátot. Aztán gondol egyet, sarkon fordul és fut hazafelé. Papp Feri ámulva néz utána és jó ideig egy helyben marad. Dodó pedig nagy robajjal nyit be a szobába.

— Anyuka, fázom; hadd vegyem fel a kabátot! — kiált nagy hangon és meg sem várva, hogy a mamája megengedje, felkapja a székéről és fut vissza Ferihez, aki még akkor is ott állott.

— Nézd, itt van! Elhiszed már? — És mérgesen, diadalmasan az orra alá tartja a kabátot...

De jaj! A toronyóra éppen most üti a nyolcat!... Nosza, rohannak a fiuk, hogy jobban sem kell. De hát már semmi sem segít. Bizony ők elkéstek és az egész délelőttön át busan ültek a legutolsó padban egymás mellett.

Ez volt a büntetésük az aranygombos kabát, az új sipka és az új cipő miatt...

A fa és a madár.

— Irta: Monoky Sándor. —

Egy elhagyott, kopár dombtetőn
Nemes gyümölcsfa él régóta már.
Dús lombja között — mintegy résztvevőn —
Fészket rakott egy nótás, kis madár.

Körül a tájék pusztá, néptelen,
Látogatója nagy ritkán akad;
A fáradt vándor csak, ki megjelen
Az enyhet nyújtó hűs árnyék alatt.

A szél, a puszták örök vándora,
Incselkedik a legtöbbször vele,
Muzsikál neki, majd eltűn tova
S kacag, ha táncol minden levele.

Olykor keresztülszágul a vihar
Es a vén fának törzse is remeg,
De szembenéz az ég villámival,
Mint igazi hős s nem félénk gyerek.

Puha fészkeben a kicsiny madár
A vész idején félve meglapul,
És amidőn a vihar tovajár,
Nem marad ő sem némán, szótlantul.

Zöld lombok árnyán édesen dalol,
Örömköny csillog minden levelen
S megtépett felhő boruja alól
A nap orcája fénylően megjelen.

Igy élnek együtt a madár s a fa,
Megosztva egymás örömet baját.
Az: lombjával a fészket betakarja,
Vész, vihar ellen jó oltalmat ad.

A madár pedig reggeltől napestig
A zöld lombok közt fűgén szálldogál,
Pici csőrétől meg nem is menekszik
A sok élődi, kárttevő bogár.

Összel, mikor már sáppad a levél
S érett gyümölcsrel rakva minden ág:
Egy vén anyóka mindig utra kél,
Hátán cipelve üres kosarát.

Lassan vonszolja öreg csontjait,
Amig a fához csendesen elér,
Kosarát szépen telerakja itt
S boldog, mert lesz egy darabig kenyér.

Ráncos kezével a fa durva kergét
Megsimogatja lágyan, reszketőn
S szívből rebegi: „Nyujtsd hosszúra éltét,
E drága fának, Uram, Teremtőm!”

Hogyha fa zöldül és virág fakad,
Es a virágból majd gyümölcs leszen;
Ha élvezzük a tavaszt és nyarat,
Pihenve lombok árnyán csendesen;

Hogyha a téli zimankós hidegben
Otthon reánk jó meleg szoba vár:
Ne feledjük, hogy mennyit munkál ebben
Egy kis kertész: az énekes madár!

(Vámfalu, Szatmár-megye.)

Az édenkert.

— Mese. —

Irta: Heltmann Ervin.

A Vágy volt Adám és Éva legfiatalabb, legkedvesebb, legszebb leánya. Gyöngéd, mint a tavaszi szellő, amely végigvonul a tél bilincseitől megszabadult, virágzó mezőkön.

Az első emberpár többi gyermekei erősek, marcona külsejűek voltak, hasonlatosak a köves, tüskés szántóföldhöz, amely nekik a sovány kenyeret adta. Verekedtek a legédesebb gyümölcsért és a legnaposabb helyekért. És mindenki tudja, hogy egyikök gyilkosságra is vetemedett.

A szülők legfiatalabb gyermeküket óvták, elrejtve tartották a durva fiúk és szilaj leányok elől. Titokban ápolták és dédelgették. Neki szentelték minden nyugalmas, boldog órájukat, amelyet a sivár élettől maguknak kiküzdhettek. A kedves gyermekük elrejtése nem okozott nekik különösebb nehézséget, mert a többi gyermekek, mielőtt kissé felcseperedtek, szét-szóródtak a nagyvilágban. Önző érzéseiknél fogva csak sajátmagukra gondoltak. Szüleik iránt a legkisebb szeretettel és hálával sem voltak eltelve. Sőt átkozták és gyűlölték őket,

hogy vétkük miatt el kellett hagyniuk az édenkertet.

A legfiatalabb leány azonban igyekezett szüleinek örömet okozni. Virágokat ültetett apjának, anyjának. A legszebb dalokat énekelte nekik. Ezzel elérte azt, hogy szülei gondterhes arcán, mint téli napsugár, néha édes mosoly vonult végig. És amikor felnőtt leánnyá serdült, elindult, hogy megkeresse az elveszett édenkertet. Ép amikor a hold előtűnt az égen, bágyadt fényével bevilágítva az alvó tájat, ért az édenkert elé, amelyet magas, áthatolhatatlan fal vett körül. Körülszaladgálta a falat, remélve, hogy ráakad a kert bejáratára. Amikor felkelt a nap, a bejárat előtt az angyalt látta a tüzes karddal. Térdre borult előtte.

— Mit akarsz itt? — kérdezte az angyal a gyermeket, feléje fordítva isteni szépségű, égi fényben tündöklő arcát. A gyermek egész testében megremegett.

— Engedd vissza szüleimet az édenkertbe, — könyörgött a gyermek. Már öregek és súlyosan meglakoltak elkövetett bűnükért.

— Ezt nem tehetem, — felelt az angyal. Ők a bünt, a szégyent és a halál keserű tudatát hozták a világba. Az édenkert számukra elveszett.

Erre a gyermek hangosan sirni kezdett:

— Mily szívesen feláldoznám életemet, ha ezzel megválthatnám őket a büntetéstől.

— Megválthatod őket, felelt az angyal hosszas hallgatás után. Valahányszor Isten arca mosolyra fakad, pillanatra felnyílik az édenkert kapuja. Ezt az időpontot azonban senki sem tudja. Ha vállalkozol arra, hogy egész életeden át az édenkert falai körül sétálsz, utadon soha ki nem fáradsz, más utakra való csábításoknak ellentállasz, megtörténhetik, hogy a kaput nyitva találod. Ebben az esetben bűnnel terhelt szüleidet oda bevezetheted. Én azonban többé nem hiszek nektek. Te is az emberek gyermeke vagy.

E szavak után az angyal szomorúan elfordította isteni arcát a gyermektől.

... A Vágy elindult a nagy, bizonytalan utra. Soha el nem fáradt. Elhatározását soha meg nem bánta. Csüggedés soha el nem fogta. A szülők tudtak arról a nehéz, tövises útról, amelyet legkedvesebb gyermekük jár. Minden szenvedés között, amelyet valaha el kellett viselniök, gyermekük eme bolyongása volt nekik a legfájdalmasabb.

Egy zord téli éjszakán, amikor az éjszakai szél tombolt a földön, Éva egy magas hegyen állott, tekintetével vándorló gyermeke gyöngéd alakját keresve. A szél összekuszálta őszülő haját. Könnyei megfagytak arcán. Adám otthon vizet öntött a tüzre. Nem akart melegben ülni akkor, amikor legkedvesebb gyermeke az édenkert miatt bolyong.

Ki tudná azt megmondani, hogy az első emberpár mennyi szenvedésen ment át, mily keserves volt reá nézve a halál? Közel ezer évig vándorolt gyermekük az édenkert falai környékén. Adám és Éva megöregedtek. Második gyermekkorukat élték. Csak a Vágy maradt örökké fiatal, olyan, amilyen az első napon volt.

Az angyal jól ismerte már a vándorló gyermeket. Valahányszor elhaladt mellette, vigasztalta őt angyali szemeivel. És egyszer csak leresztette a tüzes kardot. Az édenkert kapui felnyíltak.

— Hozd el azokat, akiknek életedet köszönheted. Isten a te kedvedért megbocsátott nekik. —

A gyermek elment. Elhozta az élet küzdelmeiben kifáradt, összetört szüleit, akik valamikor ifjúságuk erejétől elbizakodva szembeálltak Istennel, megszegték annak parancsát. A bűnhődés ideje lejárt. Vágyaik teljesedtek. Kézenfogva léptek be az édenkertbe. Utánuk örökre bezárult annak kapuja.

A Vágy az édenkerten kívül maradt. Arca

édesen mosolygott. Tulvilági boldogságban ragyogott. Lábai most pihentek először. Az angyal feléje hajolt. Megcsókolta szüzi homlokát. A Vágy — halott volt.

(Torda)

TOMBUKTUBAN.

*Tudjátok, ugy-e, gyerekek,
Hogy a gépkocsikerek
Elakadnak a homokban
S mozdulni nem tudnak onnan.*

*A Szaharán
A karaván
Csak úgy halad, tudtok, ugy-e, róla,
Ha viszi a sivatag hajója,
Mint a tevét elnevezték.*

*A franciák ezt unni kezdték
S megcsinálták az autó kerekét,
Hogy a homokra rá sem hederít,
Siklik, röpül fölötte könnyedén,
Csak nevetnek a cammogó tevén,*

*Igy hát megtörtént a nagy, új csuda:
Gépkocsikon járnak,
Gyorsan, mint a szárnyak,
Algirből Tombuktuba.*

*Nézzétek csak meg a térképeket:
Az út biz' a Szaharán át vezet, —
Ezért szól így a mamuka,
Ott a forró Tombuktuba',
Mikor játszani mennek a gyerekek:
„Édes drágám, osz! ügyeljete,
El ne tapossanak az ördögszekerek!”
(Koloszvár.)*

Ede bácsi.

Csibész Peti csibészkedései.

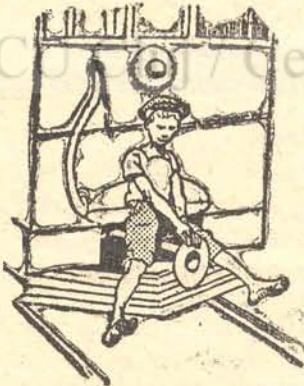
(Mühlbek Károly rajzaival.)

I.

Csibész Petiről szól a nóta,
Igaz nevét nem ismerem.
Nem is kandi rá nagyapóka,
Peti nem az én emberem.

Peti fiam, ó, jaj, mi léssz te!?
Ma még csak vagy apró csibészke,
Ám ha meg nem térsz idején,
Elszüllesz pajtás, kis legény.

Villamos kocsi ütközője,
Ezen kocsikáz Petike.
Mig gyárban izzad a szülője,
Ellóg a város végibe.
S míg a villamos vágat véle,
Jár a fejében mindenféle
Csibészi terv, alattomos,
Pirul belé a villamos.

Mint láthatjátok e kis képen,
A kezdet még nevetető.
Kecskegidával játszik szépen,
Csak fejet fejjel üttet ő.
A buksik összekoppanának,
Sem Petikének, sem gidának

A feje be nem hasada,
Kedves volt ez a kis csata.

Ez volt a kezdet s folytatódott,
— Be csunya volt a folytatás! —
Egy kopasz fej lelöcsölődött,
Követte hősi szaladás.

Ilyen hős embert még ki látott?
Nézd, mily bátran szabadl ő mákot!
Elég volt mára, ó elég,
Példát róla, gyermek ne végy.

(Vége következik.)

Tökmag király.

A *Cimbora* előfizetési ára: negyed-
évre 40, félévre 80, egész évre 160 leu.
Csehszlovákia területén 1 cseh Korona.
Az előfizetés postautalványon, a kiadó
címe: „*Szabadsajtó*“ könyv-
nyomda és lapkiadó részvény-
társaság, Szatmár küldendő, de
elfogad a *Cimborára* előfizetést Erdély
minden könyvkereskedője is.

Mutatványszámot, kívánatra, in-
gyen küld a kiadóhivatal.

Vigyázás a sirból.

— Irta: Csánády Sándor. —

Lukácsi Ödön igen rossz fiu volt. A gyakori feddés, dorgálás nem javított rajta. Duhaj magaviseletével nemcsak tanulótársait botránkoztatta, hanem idegen emberek is meg-megcsóválták a fejüket, hogy nem jó vége lesz a Lukácsi fiunak. Szörnyű, borzalmas jóslatokat mondtak róla.

Apja hőiesen elesett a harctéren, a vagon nélkül hátramaradt édesanyja mosással kereste meg a mindennapi keserű kenyerét. Ödön lett volna szomorú napjaiban vigasztalója, súlyos bánatában egyetlen öröme s ime még inkább tetézte azt a sok kinszenvedést, mely özvegy napjait oly igen meglátogatta. Rossz fiu volt Ödön, a legrosszabb az egész intézetben.

A gonosz cimborák egyre beljebb huzzák a bünbe. Az erkölcsi sülyedés posványába anyyira elmerült végtére, hogy nem tett különbséget az enyém és tied között. Egyszer csak elérkezett a lejtő legaljára. Egyik osztálytársának ellopta körzőjét, a másiktól meg pénzt tulajdonított el egy óvatatlan pillanatban. Dacosan tagadott, de mindhiába. Nemcsak ez a két bűn derült reá, hanem egész sereg. Nyilvánvalóvá lett az a sötét terve is, hogy nagyobb pénzösszeget gyűjtött már össze, mellyel az volt a célja, hogy robbanószereket vásárol és levegőbe röpíti azt az iskolát, mely őt éven keresztül igyekezett őt jellemes, becsületes emberré nevelni. Ilyen gonoszul akart a jótét helyébe fizetni.

Tanári szék elé került. A büntől roska-dozva állt meg szigorú de szerető szívű bírái előtt. Zápor módjára hullottak könnyei. Most már nemcsak a büntudat nyomta a lélkét, hanem a kétségbeesés is beköltözött lelkifurdalásoktól meggyötört szívébe. Édesanyja eszméletét veszítette, amikor megtudta, hogy fia milyen szörnyű utra tévedett s bár magához tért a rettentő kábulásból, az ágyat nem tudta elhagyni. A pár héttel előbb még nagyhangú Ödön igen elcsendesedett, csak merően nézett maga elé jártában-keltében. A tanári szék előtt bevallott mindent. Dacos lelke megtört. Mély sóhajtasok szálltak el kebléről.

Bárdos Lajos, osztálytársa őszinte sajnálattal kérdezte tőle, amikor kilépett a tanári szobából:

— Mi lesz veled, Ödön? Kicsapnak az intézetből, édesanyád halálán van. Hova fogod lehajtani fejedet? Látnod, nem hallgattál rám, nem hallgattál azokra, akik jó tanácsot adtak neked. Kivetted-e a tanári szék hangulatából, hogy mi lesz az ítélet?

Ödön végighallgatta Bárdost, azután szólanul, üdvözlés nélkül, lehorgasztott fővel eltávozott. Imbolygó léptekkel haladt le a lép-

csőkön. Amint kilépett az intézet kapuján, táncoló tavaszi napsugarak ragyogtak körül, de nem vette észre az örvendő tavaszt. Az ő lelkében tél volt; komor, riasztó enyészet. Elfáultan az utóbbi napok gyötrelmeitől, céltalanul bolyongott az utcákon s egyszer csak kapujok előtt találta magát. Befordult, de csak megszokásból, mert nem kívánczolt haza. Marcangoló érzés támadt a lelkében, valahányszor édesanyját a betegágyon látta. Nem is igen ment be a szobába, nem birta elviselni anyjának márványmerev tekintetét, inkább hát meghúzódott a konyhában.

Most is odakuporodott le egy láda tetejére. Pedig fájt neki nagyon, hogy odbent nagy beteg van, akit nincsen bátorsága megnézni. Kezébe vette Vergiliuszt s *unottan fordítani* kezdte. Nézte, nézte merően a betüket, melyek utóljára minden rend nélkül kezdtek szeme előtt futkosni. Fásult kábulásából anyjának remegő hangja ébresztette fel:

— Ödön, itthon vagy?

A rossz fiu bement és szóvalatlanul állt meg az ágy előtt. Nem merte fölnyitni a száját, mert iszonyu erővel fojtogatta a sirás.

— Ödön, ma volt a tanári szék?

A fiu igent bólintott.

— Tudod már a határozatot?

Most meg tagadólag rázta a fejét Ödön.

— Azért hívtalak be, fiam, hogy elbucsuzam tőled... Az előbb itt volt édesapád... Ott jött be, ahol te... Hívtott magához... Azt mondta, hogy ő jól van... Csak a te elzüllésed fáj neki nagyon... Azért hívtott magához, hogy te ne kinnozz tovább... Azt mondta neki, hogy várjon... Előbb elbucsuzom tőled... Pedig tudom, hogy te könnyen veszed távozásomat... Magadra maradsz... De azért vigyázunk rád onnan felülről...

A beteg révedező szeme megállt egy ponton s merően odatapadt. Halotti csend volt a szobában, csak a beteg lázas lihegése hallatszott. Ödön szorongó szívvel, félelemmel követte anyja tekintetét s hirtelen megrázkódott, halálveríték gyöngyözőtt ki homlokán. Ott, azon a merő ponton, ott, ahova anyja szegezte tekintetét, meglátta apját, amint ujjával megfenyegeti őt. Azután összeesett. A nagy zuhánásra Lukácsiné feleszmélt lázas álmából s még hallotta a fülében csengő sikoltást:

— Anyám, ne hagyj itt! Apám, jó leszek!

A lázas álomból ébredő Lukácsiné nem tudta, mi történt; nem emlékezett másra, csak a sikoltásra. Azután költögetni kezdi a fiút, de nem ébred. Szegény beteg ott vergődik az ágyban tehetetlenül, amikor kopogás hallatszik. Alig tud választ adni a kopogásra:

— Szabad!

Komáromi professzor, az ötödik osztály főnöke nyit be csendesen, óvatosan a szobába. Tudja, hogy súlyos beteg van a háznál. Komáromi meghökken egy pillanatra, nem érti, hogy mi történt. A fiú ott fekszik mozdulatlanul s a beteg kétségbeesetten tekint a gyerekre.

— Mi történt, Lukácsiné?

— Nem tudom, tanár ur. Talán aludtam, talán nem voltam eszméletnél. Ödön sikoltása ébresztett fel. Csak ennyit hallottam: Anyám, ne hagyj itt! Apám, jó leszek! Nézz meg tanár ur, él-e a fiú.

Komáromi odamegy a fiuhoz, felemeli s figyelő lélekzétét:

— Él, csak elájult, — nyugtatja meg az aggódó anyát, aztán kimegy a konyhába s egy pohár vízzel tér vissza. Amíg élesztgeti a fiút, elmondja, hogy a tanári szék atyai kegyelmességgel volt a fiú iránt s különösen pedig saj-

nálta a súlyos csapásban megbetegedett özvegy édesanyát, a megtévedt fiút nem zárta ki az intézetből, hanem a legsúlyosabb megdorgálásra ítélte. Időt adott a fiúnak a megjavulásra.

— Nekem pedig visszaadta az életemet, — szólt könnyes szemmel Lukácsiné.

A fiú felébredt s megdöbbenve találja magát osztályfőnöke karjaiban, azután hirtelen odaborul édesanyja elé s hangosan zokogja:

— Anyám, ne hagyj itt! Apám, jó leszek!

Komáromi megindultan nézi a jelenetet, torkát fojtogatja valami, alig tudja visszatarítani. Hirtelen, szó nélkül eltávozik.

Tanév végén Lukácsi Ödön kopottruhás édesanyját uj ruhával lepi meg, melyet tanításból szerzett; az osztályfőnöke pedig nyilvánosan megdicséri jó magaviseletéért.

(Sárbogárd.)

PATAKHOZ.

— Irta: Halmágyi Samu. —

Hol minden rád figyel
S lesi az ajkadat,
Tündérek földjéről
Hova sietsz, patak?

Völgybe szállok
Vigan lejtve,
Sziklabölcsőt
Elfelejtve.

Hajlékony tested és
Rohanó hajjaid
Reád hajló bokor
S virág csókolja itt.

Nem maraszthat
Semmi, semmi,
Él a vágy s kell
Menni, menni.

A sík mezőn talán
Boldogságot remélsz?
Mint itt, oly boldogan
Soha sehol nem élsz.

Vágyaim csak
Arra visznek,
Hol határa
Nincs a víznek.

Boldogságból a vágy
Kicsal és elvezet.
Mi most itt elmarad,
Örökre elveszett.

Vágy ha él, bár
Szép világom,
Itt ölné meg
Boldogságom.

(Székelyudvarhely.)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés a rozmárokról és a fókákról.)

Tamás: A régi mesékben és mondákban azért szerepelhetnek olyan különös szörnyetegek, mert a messzi vidékre járó hajósok szokatlan és szörnyű állatokat láthattak. Ezek hozhattak haza mindenféle meséket, például a kétféjű sárkányokról. Az emberek egy része elhitte mindazt, amit mondtak.

Apa: Talán ők maguk is elhitték. Ha esetleg félhomályban láttak egy állatszörnyeteget, vagy nagyon megijedtek tőle, meg sem tudták figyelni jól az alakját, vagy a nagyságát. Esetleg nagyították is, hogy nagyobbak tűntessék fel azt a veszélyt, amelyben forogtak.

Amikor a hajósok először látták felbukni kis hajójuk mellett az emberevő cápát; amikor

először pillantották meg a bálnát, gondolhatod, mennyire meg voltak döbbenve. Az is nagy meglepetés lehetett, amikor az északra jutó tengerészek először pillantották meg a jéghegyeken sütkérező rozmárokat és fókákat. Különösen a rozmárokról keletkezhetnek mindenféle mesék. Ha képen sohasem láttam volna őket, magam is első pillanatra valami elvarázsolt embernek gondoltam volna, amint hirtelen a habokból kidugta volna fejét. Félhomályban furcsa hatást tehet. Jó nagy bajusza van, csak a szőrök vastagabbak, mint az embernél. Aztán megnőnek 10 centiméterre is. Közönséges bajuszkéfével nem lehetne szépen két oldalra sodorni és egyenletessé tenni. De nem is szükséges, úgy nőnek a serték, hogy

maguktól kétfelé állanak. Képzeld el ezt a 4–5 méter hosszú szörnyeteget, amint a csónak után uszik. Nem szeretnék ilyen csónakban tartózkodni. Különösen az agyarátnak látnám nagyon barátságatlannak. Ha a két agyart beakasztja a csónak oldalába, egy erős rántás, a vakmerő hajósok máris a vízben lubickolnak. A csónak oldala kiszakad, vagy felfordul az emberi alkotás. Hideg a víz azon a vidéken kegyetlenül, de ha meleg volna is, kellemetlenül esnék a fürdés ezeknek a szörnyeteknek a társaságában. Agyaraik hossza néha majdnem egy méter, szerencsére lefelé hajlik, különben azonnal felnyársalnák vele az embert.

Tamás: Ha gyorsan hajtják az evezősök a csónakot, talán el lehet előlük menekülni. Vagy talán fogaikat ki lehetne ütni? Esetleg puskával lelőni őket?

Apa: Ha a rozmárok üldözőbe veszik a csónakot, nem könnyen tágitanak. Valóságos hajtóvadászatot tartanak és gunyosan mosolyoghatnak, amikor a menekülő emberek erőlködését látják. Olyan hasztalan dolog a menekülés, mintha a tigristől futással akarnád az életed megmenteni. Én nem mondom, hogy a rozmár olyan, mint a tigris. De olyan vaddá válik, ha felmérgetik. Aztán egymásnak segítségére sietnek. A fogaikat nem lehet kitörni, mert jól oda vannak növe. Nem olyan üresek azok, mint az ökörnek a szarva, hanem kemények, mint az acél. A fiataloké ugyan még nincs megtelve, de az idősebb harcosoké igen. Egy-egy agyarnak a súlya 2–3 kiló. Az emberre főleg azért veszélyesek, mert együtt, meglehetősen nagy csapatokban élnek. Azt mondják róluk, hogy mindig öröket állítanak ki. Az örök vigyáznak, a többiek gondtalanul heverésznek. Talán örökké úgy nyújtózkodnának, ha az éhség nem kényszeritené őket vadászatra. De nehezen éheznek meg. Ezen nem is lehet csodálkozni. Nem nagyon mozognak. Távolról nézve a rozmárcsapat élettelen hustömegnek látszik. De ha veszély közeledik, az örök bőgni kezdenek és a csapatbeliek felütik fejüket. Oly erős és hosszas az örök bőgése, hogy a leglustább is talpra áll. Iparkodnak is a víz felé, mert a szárazon nagyon ügyetlenek. Persze, ez nem megy simán. Az ügyetlen állatok összeütköznek, egy kicsit haragosak is, mint az álmos emberek. Menekülés közben össze-összemarakodnak és nem éppen barátságosan oldalba is döfik egymást hosszú agyaraikkal. De azért ne féltsd őket, nagyobb baj nem történik. Egyik-másik talán azt is mondja társának: köszönöm, testvér, hogy kissé megvakartad a bőröm, már nagyon csípték az élősdiek. A rozmárnak csodálatosan vastag bőre van, mégis sok élősd kihozza. Vakarózni nem igen tud, ugat és bőg kinjában, beleveti magát a vízbe, de hiába. Azt hiszem, ilyenkor nagyon hálás lenne, ha egy jó porolóval kivennék a bőrét. Minthogy a nap nagy részét heveréssel tölti, ezek a nyomorult élősdiek a legszebb álmodozásában zavarja meg. Valószínűleg úgy

enyhit néha kinos érzésén, hogy társának agyarához dörzsöli a bőrét. A vadászok szerint ezt könnyen megteheti, mert gyakran használják egymás testét párnának. Így puhább és kényelmesebb is a fekvés. Ha a fejet kissé oldalt hajtják, a hosszú agyarak nem alkalmatlankodnak.

Tamás: Én nem látom jó fegyvernek a rozmár agyáját. Lefelé hajlik, a szembejövő elleniséget nem tudja vele megsebezni. Az pedig ritkán fordulhat elő, hogy csónak ellen kell harcolnia.

Apa: Én azt hiszem, a rozmárok nem szívesen mondanának le róla és közöttük valószínűleg azok a legbüszkébbek, amelyeknek legnagyobb agyaruk van. Régebben azt hitték, hogy a járásnál nagy segítségére van. Ujabban a tudósok azt mondják, hogy a rozmár agyarának segítése nélkül is felmászik a jéghegyekre. Én azt hiszem, olykor-olykor nagyon jó szerszám ez, hogy a sikos talajon el ne csusszék, vagy felfelé kapaszkodjék. Két jó, erős sétatálca van a fejébe benőve, nem került semmibe és nem is hagyhatja el őket. Sokan azt állították, hogy a jeget is töri vele. Lehet, sőt valószínű. Neki szüksége van arra, hogy mindenütt ne borítsa a tengert jégréteg. Ezért lékeket csinál. De a lékekre vigyázni kell, mert könnyen befagynak. A szegény tengeri állatok, különösen a halacsok úgy szeretnek itt gyülekezni, mert már nagyon unják magukat a jégtakaró alatt. Azt hiszik, hogy vége rabszolgaságuknak, megesett a szíve rajtuk az állatok igazságos királyának. Javában nyüzsögnek a lék szája körül, amikor megjelenik az óriás. Van ijedelem. Amikor a 6–8–10 mázsás szörnyeteg beleveti magát a nyílásba, olyan félelem szállhatja meg az apró tengeri állatokat, mint mikor Odyszeusz király görög katonái meghalották az egyszemű szörnyeteg földtörő lépteit. Ilyenkor jóllakik a rozmár hosszú időre. Eluszkál ő a jégpáncél alatt, levegőre sincs azonnal szüksége. Ha eltéved egy kicsit, az sem baj. Ha nem nagyon vastag a jég, óriási erővel nekirohan és áttöri. Gyerekkoromban egy leírást olvastam a rozmár veszedelmes voltáról. A hajó népe a nem nagyon vastag jégtáblán sétált. Egyszerre recsegés-ropogás, egy-egy helyt betörik a jég és megjelenik a rozmár bajuszos feje. Képzelheted, hogy gyorsított menetben – így nevezem finoman az eszeveszett futást, – iparkodtak az emberek biztosabb területre. Bevallom, fiam, magam is rohantam volna. Egy cseppet sem szeretem, ha inog alattam a talaj. A rozmárok azonban a jég alatt követték az embereket. Hol itt, hol ott ütötte fel a fejét egy szörnyeteg. Lehet, hogy csak játszottak. Lehet, hogy csak arra voltak kíváncsiak, miféle furcsa kétlábu teremtes merészkedett az ő birodalmukba. De azt hiszem, te sem nagyon szereted a tulságosan kíváncsi állatokat. Hiszen a kíváncsiságuk már szemtelen tolakodás volt. Csak annyit mondok erről még, hogy sokáig álmodtam a rozmárokról. Még szerencse, hogy a társaság vastagabb jégtáblára ért és megmenekült.

Ha azt olvastam volna, hogy elpusztultak, rémitő álmaim lettek volna. Valószínűleg álomban rozmárháton lovagoltam volna a jeges vízben és arra ébredtem volna fel, hogy lecsusztam a paripámról, mert nem tudtam jól megfogózni. Sok-sok mindent elgondoltam én olvasás közben a rozmárokról, többek közt azt is, hogy nagykoromban négy rozmárt megszelidítek, befogom őket csónakba és úgy fogok vágatni a vizen. Ugy-e, nem rossz gondolat? No de én még fiatalabb voltam akkor, mint amilyen most te vagy.

Tamás: Nekem is vannak néha különös gondolataim, de szégyelem elmondani. Meg lehet-e szelidíteni a rozmárt, apus?

Apa: Már megmondottam róla, hogy nagyon dühös állat. Ha megtámadják, életre-halálra harcol. De csak a vízben. A szárazon ügyetlen és áldozatul esik. A vadászoknak az a fő törekvése, hogy ne eresszék a vízbe. De ő kifog ellenfelein. Minthogy messzire nem távozik a víztől, egy merész ugrással beleveti magát. Ez azonban nem lehet nagyon kellemes neki, bár szörnyen vastag a bőre és nagy a hája. Puhára esik. Jobban szeret mégis lesiklani. Ilyenkor aztán szigonnyal támadják. A megszigonyozott állat veszélyes, bizony előfordul, hogy el kell vágni a szigonyhoz erősített kötelet. Az anyák gyengébbek ugyan az apáknál, de gyermekeikért mindenre képesek. Engem nagyon meghat, amikor az anyai szeretet megnyilatkozásáról olvasok. Nem volnék képes egy ilyen állatot elpusztítani. Valószínűleg te is meghatva néznéd, mint veszi a menekülő rozmár kölykeit első lábai közé. Ha a tengerbe ér, hátára megy a kis haszontalan és az anya kétségbeesett erővel menekül. Volna-e lelked beléjük lőni? Pedig az emberek irgalmatlanul pusztítják őket. Ha megölik a gyermekét, az anya-rozmár ott uszkál a veszedelmes vidéken, bög, mintha gyermekét siratná. De meg is érdemli a gyermek. Olyan hűséges, annyira ragaszkodik anyjához. Ha ő marad életben, utánauszik anyja élettelen testének. Egy hajóskapitány azt írja egy ilyen árváról, hogy egész a hajóig követte anyja testét és ott uszkált várakozva. A hajósok felhúzták őt is a fedélzetre, odatípegett anyjához és leült a hátára. Ez volt az ő szokott és biztos helye, míg gonosz ellenség mozdulatlaná nem tette hűséges és gondoskodó anyját. A legénység nem ölte meg a kis árvát, visszadobta a tengerbe és még sokáig ott látta a hajó körül uszkálni. Sehogysem fért az ő gyermekfejébe, miért marad olyan sokáig anyja azok között a különös és idegenszerű teremtmények között.

Te azt kérdezted, fiam, meg lehet-e a rozmárt szelidíteni. Azért mondtam el ezt a történetet, hogy magad vond le a tanulságot!

Tamás: Én azt hiszem, hogy az ilyen állatot meg lehet szelidíteni, bár bajos felnevelni a fogságban.

Apa: Igazad van, fiam. Amelyik állat az

anyjához így ragaszkodik, az ápolójához is ragaszkodnék. De nagyon nehéz felnevelni. A fogságba jutott fiatalok majdnem kivétel nélkül elpusztulnak. Kár értük! Azt hiszem, a fogságban nagyon ragaszkodó és értelmes állatokká alakulnának. Szépeknek persze akkor sem lennének szépek. Talán nemsokára a rozmárt is kiirtják a kapzsi emberek. Ujabban nagyon megapadt a számuk. Bőrük, zsirjuk, agyaruk miatt sok hajó legénysége vadászik rájuk. Az eszkimók is pusztítják őket, bár az ő pusztításuk nem számottevő.

Tamás: A rozmárok csak halakat és kagylókat esznek, vagy megeszik a fókákat is? Azt hiszem, ezek a kisebb állatok nem menekülhetnek előlük.

Apa: Eszik a rozmár mindent, amit megkaphat. A hajósok azt mondják, hogy a döglött bálnából is vidáman lakmározik. Talán megfogja a fókát is. De ne hidd te azt, hogy ezeket olyan könnyű megfogni. A szárazon ők is nehezen mozognak, de a tengerben otthonosan érzik magukat. De egy tévedésre is akarlak figyelmeztetni. Végtelenül csodálkozna az elefántfóka, ha őt a kisebb állatok közé soroznád. Csekély öt méterre is megnő, tehát olyan nagy, mint a rozmár. Ez az óriás a déli tengerekben fordul elő. Kár, hogy a mi folyóinkban nincs. Ez az állat volna a gyermekek kedvence. Ha barátságosan közelednek hozzá, bevárja az emhert. Sőt nyugodtan szendereg tovább. Az ő lelkiismerete tiszta. Itt, szárazföldön sohasam bántott ő senkit, a száraz felől tehát őt nem érheti veszedelem. Állítólag annyira jámbor volt és sok helyen ma is olyan jámbor, hogy rá lehet ülni. Igaz, hogy ekkor már elindul ez a hájtömeg a víz felé. Lassan, nehézkesen. Minden lépés után megáll, fúj egyet, aztán megint megindul. Nehéz is ezt a kövér testet cipelni. Mihelyt azonban a vízbe ér, olyan fürgén és kényesen mozog, mint egy gavallér táncos. De itt is jobb szeret pihenni. Nem valami okos állat, különben valószínűleg nem tűrné, hogy a hátára üljenek. Állítólag a hajósok megteszik ezt, sőt meg is sarkantyúzzák, hogy gyorsabban mozogjon. Persze nem közönséges sarkantyúval ösztönzik, hanem bicskával szurkálják. Ezt már azonban nem hiszem. Ezt a nagy fókát tengeri farkasnak és farkasfókának is hívják. Az ilyen fókát könnyen lemészárolják. A testvérei között is nagyon sok lusta van, de talán egy sem annyira kényelemszerető.

Tamás: Miért jönnek ki a fókák a tengerből, ha olyan nehezen mozognak a szárazon?

Apa: Ezen én is sokat gondolkoztam gyerekkoromban. Ha fókának születtem volna, bizony nem hagynám el a tengert – gondoltam magamban. Eleinte azt hittem, hogy nem tudnak jól aludni a vizen, de még gyermekkoromban azt is megtudtam, hogy a vízben kényelmesen alszanak. Nemcsak a víz felszínén, hanem a felszín alatt is. Jól ellátta őket a természet. Ha

nem akarják, hogy a fülükbe víz menjen, becsukják a fülfedővel, ugyanígy elzárják orrlyukaikat is. Ahogy te például a szemedet behunyod, ők a fülöket és orrukat hunyják be.

Tamás: De hát levegő kell nekik! A víz alatt alvó fóká megfulhat.

Apa: Szóval kellene valakit mellé állítani, aki 2–3 percenkint elkiáltja magát: fókahölgyek és urak, tessék felmenni levegőt szivni! Ez nagyon kényelmetlen volna. Aztán egy-egy feledékeny, vagy gonosz fóká-őr nem teljesítené kötelességét és a szegény alvó társaság már csak a fókák mennyországaiban ébredne fel. De nincs ilyen őrre szükség, A felszín alatt alvó fóká fel-felbukik, szippant egyet és visszaesik. Fel sem ébred. Olyan az nála, mint amikor te álmodban beszélsz, vagy mozgolódsz. Ha ilyen lusták nem volnának, nagyon szeretném őket. Megszelidülnek és kedvesen tipegnek gazdájuk vagy ápolójuk után. Hívásra jönnek, bizonyos mutatóványokra meg lehet tanítani őket. Gazdájuk hívó szavára még a lustálkodásról is megelégednek. Ha ideglen piszkálja az ilyen szelid fókát, morog egy kicsit, de nem mozdul. Nem mozdul még akkor sem, ha tollal vagy szalmaszállal a legérzékenyebb részeit megpiszkálják. Pedig nagyon kellemetlen lehet neki, ha szeme vagy orra körül csiklandozzák.

Tamás: De még mindig nem mondtad meg, miért jön ki a szárazra.

Apa: Igazad van, fiam, kissé eltértem a tárgytól. De még nem késtem el vele. A fókák őrei valaha szárazföldi állatok voltak; lassankint szoktak hozzá a vízi élethez. A testükben is nagy átalakulás történt sok-sok évezred alatt. Amikor a kicsinyek megszületnek, látszik rajtuk az, hogy őseik nem voltak mindig ilyen ügyetlenek a szárazon és ügyesek a vízben. A kis fókáknak bundájuk van, mint régi-régi ősapáiknak. Nem is tudnának azonnal a vízben megélni. Legalább is ezt mondhatjuk a legtöbb fóká ivadékaikról. Az anyák tehát kénytelenek hosszabb-rövidebb ideig a szárazon élni. Amikor a gyerekek bizonyos kort elérték, bevezetik őket a vízbe. El kell ismerni róluk, hogy kitűnő tanulók. Egy sem bukik meg közülök a vizsgálaton, pedig csak nagyon kevés ideig tanulnak. Egy-két órai tanulás után már az emberek uszóversenyében győztesek volnának.

Tamás: Kár, hogy a fókák olyan gyámoltalanok. Sajnálom, hogy olyan könnyen áldozatul esnek.

Apa: Nem mindenik fajta olyan gyámoltalan. A hólyagos fóká például keményen védi magát és néha felfordítja a vadászok csónakját. Ilyenkor jól bele is harap egyik-másik üldözőjébe.

(Budapest.)

**A CIMBORA előfizetési ára
Csehszlovákia területén egész évre
40, félévre 20 cseh Korona.**

KÖSZÖNTŐK.

Apa nevenapjára.

Aki még nem tudja,
Tőlem megtudhatja,
Az én édes jó apámnak
Ma van nevenapja.

Aki még nem tudja,
Tőlem megtudhatja,
Nincs senkinek, mint énnekem,
Oly édes, jó apja.

Édes apám, értted
Mit nem cselekedném!
Hogyha birnám, vállaidról
A terhet levennem.

Oh, jó Isten, segélj,
Hogy ezt megtehessem,
Vállaidról terhet, gondot
Egykor levehessem.

Anya születése napjára.

Édesanyám, lelkem,
Hallgasd meg e versem,
Szívem sugallotta
A te névnapodra.

Anyám, édesanyám,
Az Isten megáldjon,
Bánat, keserűség
Tőled messze szálljon!

Utadat égi kéz
Hintse be virággal,
Teljék meg a szíved
Édes boldogsággal.

Legyen mindég derűs
Életed folyása,
Ezt kéri szívemnek
Minden dobbanása!

E-6.

Csehszlovákiai előfizetőinkhez!

A Cimbora kiadóhivatalának Csehszlovákiában a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál van számlája, amely számla javára az előfizetési díjakat cseh koronában az alábbi pénzüzeteknél lehet befizetni:

Beregsas: Beregmegyei Gazdasági Bank r.-t.

Helmece: Bodrogházi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Ilava: Illavai Hitelbank.

Lucence: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihályi kereskedelmi és hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Eperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszöllősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Trnava: Nagyszombatú Első Bank r.-t.

Velke-Kapusany: Nagykaposi Hitelbank r.-t.

Szijavusz meséi.

— Írta: Szucsich Mária. —

Az odúk lakói különösképpen szegények voltak, mindegyike hervadt növénné lett, melyet senki sem öntöz. Szijavusz meglátogatta őket és mesélt nekik

A képzelt hatalomról.

Hazafelé indultam társaimmal a munkahelyről, s a hosszú úton, mely országokat köt össze, megrakott kocsikkal találkoztunk. Szóba álltunk a kocsisokkal és én megkérdeztem tőlük:

— Mit visztek a kocsikon?

— Az összes datolyapálmák gyümölcseit, az összes földek gyümölcseit, az összes állatok és az összes pénzeket.

— Hova fuvarozzátok azokat?

— A sah udvarába, mert az udvari jós megjósolta, hogy mire a nap újra feljő, iszonyú éhséges inség üt ki Perzsiában. A sah és az ő emberei az inséges idők idejére gondoskodtak a maguk bőségéről.

— És mi lesz azokkal, akik gondozták a pálmákat, művelték a földeket, nevelték az állatokat és munkájukkal sokszorozták a sah javait?

— Ehen fognak veszni, mint az ilyenkor már szokásban van, — felelték a kocsisok.

Társaim rémültén és kétségbeesetten követették a megrakott kocsikat, mivelhogy ők is a dolgozókhöz tartoztak. Én is velük mentem.

A sah már messziről meglátott bennünket palotája erkélyéről, parancsot adott tehát udvaroncainak és katonáinak:

— Üljetek lovaikra, mert amott jönni látom az élelmiszeres kocsikat, melyeket átkozódó csöcselék követ.

Az udvaroncok és a sah katonái lovaikra ültek fegyveres díszükben. A sah is díszbe öltözött, felpattant lovára és kivont karddal várta az élelmiszeres kocsikat.

Utközben nagyon megnőtt az elégedetlenkedők csapata és hangos kiáltásokkal követelődtek:

— Adj nekünk is javaidból az éhínség idejére!

Ekkor a sah villámló, harsonás szavakkal szólt:

— Félre az útból, csöcselék! Vagy nem tudjátok-e, hogy én vagyok a sah, ki igazságos törvényekkel uralkodik rajtatok? Mögöttem áll szolgáim hada, kik egy szavamra készek meghalni érettem. Ilyen nagy az én hatalmam!

A kocsikat követők először megrémültek a szavakra és meghunyászkodva tekintettek a sah fegyveres szolgálira.

A sah, amikor ezt látta, kacagva mondta:

— Bizony mondom nektek, az lovagol, aki a lovon ül!

„Láthatóvá legyen a valóság!”

Ekkor mind a lovak, melyeken a sah és

emberei ültek, odajöttek hozzánk, otthagyták árnyékukat a sah és az ő emberei alatt. Ők nem vették észre a változást, ülve maradtak a földön, a lovak árnyékain lovagló mozgásokat téve, mintha igazi lovakon ülnének.

Az emberek kacagtak, én pedig mondtam a sahnak:

— Bizony mondom néked, nem lovagol az, aki a ló árnyékán ül.

Elhajtottunk a lovakkal és az élelmiszeres kocsik nagy részével, mivelhogy minket illetett. A sah csak akkor vette észre, hogy árnyékon lovagol, amikor viharfelhők borították be Perzsia egét, eltakarták a napot is és megsemmisítették az árnyékokat.

Mit értsünk a meséből Szijavusz? — kérdezték a hallgatók.

— Értsétek: nem mindig hatalom az, ami hatalomnak látszik.

— Mert amikor ez történt, a sah és az ő emberei jelképezték azokat, akik hatalomnak tekintik az ő önző törvényeiket. A lovak jelképezték az élet lényegét: az igazságos igazságot, vagyis a valódi hatalmat. Az árnyékok jelképezték a formákat: az igazság formájú lényegtelen, melyet elsöpör az idő. A vihar jelképezte az időt, mely elsöpri az árnyékokat. De én voltam a segítő, aki megmutattam a népeknek, hogy a sah és követői árnyékokon lovagolnak.

(Wien.)

Mit mond a magyar nép?

A macskát sem kelti fel álmából.

(Jó ember, aki senkinek sem vét)

Megjöttek az atyafiak Álmosból.

(Atra mondták aki elálmosodott)

Nagy árkot ástál, nagy a szökellője.

(Olyasmint mondta, mi néhez bizonyítania!)

Ember a fogával ás magának vermet.

(A farkas ember a sok evés miatt hal meg.)

Szegedi gyermek a hegyek között.

Pistukát készítik előre, hogy ha nagymamához mennek, hát a kertben fognak játszani egész nap és onnan kimennek a hegyre. Pistuka hallgat egy pillanatig, aztán kérdi: Anyukám! Nem törik el a hegy, ha rálépünk?

Mikor aztán útra keltek és a vonat végre hegyek közé ér, azt kérdi Pistuka: Anyuskám! Mivel ragasztották oda a hegyet?

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Szórejtvény.

— Beküldte: Csetri Mihály és Karcsi. —

**van, van, van
van, van, van**

Fogas kérdés.

— Beküldte: Bócsa Béla. —

Mi az, ami megvan Európában, Amerikában, Ausztráliában, de nincs meg Ázsiában?

Névrejtvény.

— Beküldte: Barcsay Mihály. —

Géza, Sándor, Gábor, Zoltán, Rezső, Ernő, Zsigmond, Erzsébet, Antal, Albert, Ede, Lajos.

(A kezdőbetűket úgy kell elhelyezni, hogy Magyarország egyik nagyobb városának nevét adják.)

Az 13—17. szám rejtvényeinek megfejtése.

13. szám. Számrejtvény: Nincs uj a nap alatt. Betűrejtvény: Színjáték. Szórejtvény: Szőr, bőr, tör.

14. szám. Rejtett név: Petőfi. Szélmalom-rejtvény: Aki másnak jót tesz, magának keres.

15. szám. Betűrejtvény: Mindenféle. Számrejtvény: 189. Betűrejtvény: Csákó. Kocka-számrejtvény:

5	4	2	3	1	0
4	3	4	1	2	1
3	2	1	0	4	5
2	0	1	5	3	4
1	4	3	2	5	0
0	2	4	4	0	5

Betűrejtvény: Jó szerszám fél munka. Kockarejtvény:

6	7	2
1	5	9
8	3	4

Névrejtvény: Sándor. Versesrejtvény: Báj, fáj, máj, táj, vāj.

16. szám. Betűrejtvények: Tökmag király. Francia határokon. Szórejtvény: Ahány ház, annyi szokás. Névjegy-rejtvény: Orvos, színész.

17. szám. Betűrejtvények: Kényes. Nővérem Párisba ment. Ebédelek. Husvét. Hetvenkedő Péter. Ajtón a kanál. Kockarejtvény: Aki nem dolgozik, az ne is egyék.

Megfejtették: Beretzki András, ifj. Denderle József, Gottsmann Sándorka, Adorján Sándor, Gárdos Magda, Nagy Lajos és Ernő, Kiss Aladár és Mancsi, Vadász János és László, Szőnyi Pista, Benedek Jenő, Marián Mária, Retter János, Péter Géza és Margit, Pethő Éva és Adám, Péterfy Károly, Fekete Emma és Juci, Lakatos Kari, Sanyi és Katóka, Dömsödi Gizi, Feichter Henrik, Osztian Ilike, Szalay Juditka, Tőkés József, Antal István, Adám Mária, Herskovits Zoltán, Káhn Arnold, ifj. Kovács Dénes, Csenky Sándor, Szabó Vili, Heltmann Lajos, Darkó Testvérek, Szentkirályi Sárika, Szűcs Ilonka, Janika és Ferike, Szmracsányi Pista, Szabó Géza és Aranka, Fischler Jenő, Hoffmann Dezső, Bustya Nuka, Kiss Margit, Schwartz Ilona, Bagossy Klári és Juci, Gombola Mihály és Katica, Horváth László, Fenyő Hajnalka, Fosztó Olga és Déneske, Karácsonyi Magda, Engel Irénke, Puska Károly és Sándor, Fogarasi Emma és Irén, Rosman Etus, Gálfalvi Sándor, Szaniszló Márta, Tibor, József, Zoltán és János, Tusa Barna és Adám, Varga Lajos és Gyula, Verébi Antal, Pál és Katóka, Rácz György, Hartmann Irén, Stern Eszter, Csonka Irénke, Csermák Ilona, Ormay Margit, Walter Péter, Jenő, Bandi, Oroszlány Pista, Klein Irma, Hartmann Bandi és Ilus, Papp Miklós, Votisky Zoltán, Fóris Ilonka, Rácz Erzsike, Hartung Rózsi, Sztojka Kató, Berger Sándor, Weisz Blanka, Izsák Ferenc és László, Holstein Ilonka, Kolozsvári Bandi, Káhn Ilus, Incze Kató, Pataky Pali, Végh József, Csűrös Pistike, Szilágyi László, László Gyula, Pakulár Irénke, Fenyő Hajnalka, Elefánt Olga, Incze Kató, Hirsch Lili, Ullmann Edit, Fóris Ilonka és Béla, Tóth-lipcei Fabricius Agost, Révai Bandi és Baba, Rafael Klárika, Fekete Gábor Péter, Benedek László, Kardos István és Tibor, Benedek Jenő és Sándor, Herskovits Zoltán.

Összesen 20 könyvet sorsoltunk ki az április havi rejtvények megfejtői közt, s Tökmag király öfelsége Elek nagyapó kalapjából a következők nevét húzta ki:

Kiss István (Tasnád), Zápory Lacika (Karánsebes), Holstein Ilonka (Dés), Fóris Ilonka és Béla (Zilah), Berger Sándor (Sepsiszentgyörgy), Sztojka Kató (Dés), Csűrös Pistike (Nagyenyed), Tusa Barna (Kovácsna), Varga Lajos és Gyula (Petrozsény), Kolossy Erzsike (Arad), Bagossy Klári és Juci (Dés), Beretzky András (Egrestő), Schwartz Ilona (Kolozsvár), Kolozsvári Bandi (Bánffyhungad), Heltmann Lajos (Torda), Kiss Aladár és Mancsi (Kézdivásárhely), Stern Eszter (Brassó), Fekete Emma és Juci (Marosvásárhely), Csernák Ilona (Máramarosziget), Karácsonyi Magda (Románpecska).

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafanil Mici) u. p. Nagy-baczon, (Bafanil Mare) Háromszék megye (Jud. Treiscaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hányadikán!

Figyelmeztetem kedves unokáimat, hogy ezentúl, amint az üzenetek elején olvasható, a hozzáam intézendő levelekre Kisbaczon, Nagybeczél és Háromszék megye román nevét is írjátok, nehogy hiányos címzés miatt a postán visszatartsák a levelüket. Mostanában, nyilván a hiányos címzés miatt, a szokottnál jóval kevesebb levelet kaptam.

Bagossy Klári Ds. Te is először az üzeneteket olvasod — ezt cselekszi rendszeren a többi olvasótársad is. Fiúk, lányok egyformán kíváncsiak: Kinek üzen, mit üzen Elek nagyapó. Nem csoda, ha vidám kedvvel írom az üzeneteket. Es nem csoda, ha épp oly vidám kedvvel írom és szerkesztem az újságot, amikor anyuka is sokszor olvas nektek a Cimbora-ból, mintahogy sok-sok anyja és apa teszi ezt. A mesemondó bácsi közölte velem, hogy járt Dsén és mesélt nektek s ő nem is haragszik azért, hogy legjobban Elek nagyapót szeretné hallani. Ha Isten élte, ez is el fog következni. Csak aztán családás ne érjen! A rejtvényjón. (Magossy Juci (Ds)). Képzem, mennyire szeretik a kedves Mariska néni, aki nemcsak fanitólak, de egybe mesemondókat is nektek a könyveiben és a Cimbora-ban. Ugy volt, ahogy apuka mondta: Kolozsvárt csakugyan mesét olvastam fel a nagyoknak, s hallj csudát! valamennyien gyermekeké válnak, olyan áhítattal hallgatták a mesét. Persze ott voltak a kolozsvári unokák is. Azi hitte nagyapó, hogy sohasem kerül vissza Kisbaczonba, oly sokáig tapsolták. Majd meglátom, hogy Dsén is így szeretik-e a mesét a nagyok, mint Kolozsvárt, mert ha Isten élte, oda is ellátogatok egyszer. — Adam Mária (Ditró). Szép leveled közelebb hozott öreg szívemhez, most már sok mindent tudok rólad. Örülök az üzeneteknek, örülök a könyvnyerésnek s eddig bizonyára örültél magának a könyvnek is. Megkapod az 5. és 7. számot is. Nyilván tévedésből nem küldték el a többivel. Hogy egy évet betegség miatt mulasztandó kellett, s e miatt vagy még ill. polgárista, ez ne okozzon bánatot. Fő, hogy most egészséges vagy s az értesítő még eddig teljes volt. Nos, az sem mellékes, hogy a szüleid is szívesen olvassák a Cimbort. Így van ez rendjén: hadd lássák, tudják a szülok mit olvas a gyermekük. Minthogy egyetlen leány vagy, remélem, vannak jó barátok is így nem érzed az „egyelenséget”. Csak írástól mennél többször, Mária! — Fekete Gábor Péter (Szatmár). A szótárgrejtvényed jón, a másik kettő régi jó ismerős. Hát csak gondolkodjál új rejtvényeken: elmélesítő a rejtvényeszerkesztés. — D. Tessitori Nóra (Károly) — Kolozsvár. Szép, fenségesen szép a torockói Székelykő, szédlőten magas, de ennél is magasabb a Tessitori Nóra szavaló művészet, de hol van a Marcsáról rég megígért mese? Hogy is szól a közmondás? „Máskor beszél Bodóné, ha a bor árát kéri”. De van erre egy másik közmondás is: „Az ígért szép szó, ha megadja, ugy jó”. Kilgaszt Tibi Bályok. Már nem mersz nagyapóknak szólni, mert akkor írtál levelet nekem, amikor Keledy Baba. O kapott is választ, te nem és nagyon sírtál, amikor ezt olvastad, mert te is árva vagy, három éve halt meg édesapád spanyolban s ha nagyapó most sem fog szerezni téged is, azt kívánod, hogy te is kapd meg a spanyolt és halj meg... „Es akkor — kérde — jó Anyámmal mi lesz? Tudom, ezt nem akarja Elek nagyapó és küld mindjárt egy hosszú üzenetet”. Dehogy akarom azt, édes árva unokám. Oly mélyen meghatót a leveled, hogy nyomban levélben kívántalak megnyugtani, s remélem, az én levelem nem jutott a te első leveleddel hasonló sorsra. Mert én a te első leveledet nem kaptam, pedig én minden levélre válaszlok. De hát hadd ismerjék meg a leveledet egészen az olvasótársaid: érdemes erre. Küldesz egy csókot, de ha ezt nem ohaítom, csak a kezemet csókolod. Aztán nemsokára Amerikába mentek, oda is járatod majd a Cimbort és onnan dollárt küldesz nagyapóknak, hogy vegyen meg Öcsikének mindent, amit kíván, s ezért nem is kívánsz egyebet, csak egy olyan igazi csókot küldjék neked, amelyet Öcsikének szoktam adni. Hát elmentek Amerikába. Bár ne kellene mennetek: Szívesen lemondanék a dollárról. De bármire mentek, kiserő fog téged, édes árva unokám, az én szeretetem s a tengeren is át fogom rópieni neked az igazi csókot, s frénke nőverednek is, aki, mert te jórad voltál, oly szépen másolta le tehetségre valló versedet. Még egyet: a rejtvény megfestésed lekéstél, de ez ne busitson. Tökmagkírálty is annyira meghatót a leveled, hogy azt mondta: ha nem is hibázik a nevedre junlusban, saját költségére küld neked egy könyvet. — Weinbergel Ernő Ds. Legkésőbb 15-ikéig meg kell kapnom az előző hónapban megjelent rejtvények megfestését, csak így vehetsz részt a sorsolásban. Erre légy figyelemmel jövőre. Ez az üzenet különben összes rejtvényjefto unokámnak szól. — Kiss Aladár és Mancsi Kézdivásárhely. Folyton biztatom én azokat a szerencse ágyalkákat, azok meg Tökmag király öfelségét, de annyiféle kell mosolyogjanak, hogy a sok ide-oda mosolygástól már kancsalitnak. Tökmag öfelsége már panaszokdók is, hogy ő nem született kancsalnak s lám, vénsegre megkancsalodott. De csak kifarás, hadd dörmögjön öfelség — egyszer majd rátok kancsalít. — Bajor István és Ilonka Nagyvárad. A rejtvényeket s általában min-

den, a szerkesztőségnek szóló levelet, az én címre kell küldeni, amint az üzenetek elején olvasható. A pénz a kiadható-falnak, Szatmára küldjétek. A 17. számú rejtvények megfestésének beküldésével ezuttal lekéstétek. — Káhan Arnold Kolozsvár. Ha írtál levelet április közepén s megkaptam, akkor válaszoltam is neked. Az áprilisi négy utolsó szám rejtvény-megfestésének beküldésével te is lekéstél. — Horváth Mihályné Marosujvár. Öröndek, hogy egy igazi nagymama is beállt munkatársaim kedves seregébe. Levél ment. — Drosnyák János, Arad. Szép verseket írni a Cimbora-nak s még előzetőket is szerezni, ez már igazán irántam és az újság iránt való megható szeretetre vall. De benne van ebben a megértése is annak, hogy mit jelent egy jó magyar gyermekújság ma, amikor a gyermekvilág alig-alig jut egy-két igazi jó, neki való könyvhöz. — Lakatos Katóka Tasnád. Voltaképpen „ezüstös” nagyapóka vagyok, mert ezüst fehér a hajam, de elfogadom az „aranyos” megszólítást is, mert kiérzem ebből szíved meleg szeretetét. Amikor én neked üzenem, ha nem is mondtam: ezzel besoroztalak unokáim seregébe, éppen mint Kari öcsédet. Rejtvényednek a nehezebb változatát küldöm, mert sok oly unokám van, aki, mint te, vegyített tanuló. Hogy aztán mikor kerül sorra, azt egyedül a jó Isten tudja, mert szép számmal vannak előttem. De hát ez mellékes. A jó, hogy szeretnél unokám nagy táborának „egyik összekötő láncszeme lenni”. Ha szeretnél, már az is vagy, vegyített tanuló aranyos unokám! — Veress Ilke Nagyvened, Bethlen-kollegium II. B. osztály. Nem tudom, hogyan történt, hogy csak az 5. és 17. szám van meg neked. Leveledet elintézés végett továbbítottam a kiadóba. Öröndek, hogy már is tetszik a Cimbora, s különösen az Öcsike nadseli gondolatai és a Tamás érdekfűzők. — Dóczy Ferenc Nagyvened. Karácsony óta csudálatos nagyot haladtál a helyesírásban, oly nagyot, hogy már nem merlek Ferkónak szólítani. Mindössze egy hibát találtam a leveledben: nagyapót rövid o-val írtad. De ennyi hibát, tudom, elnéz majd az anyáka, s jövő karácsonykor olyan ép paripát küld neked, hogy csak rá patlansz, egyet ugrik, kettőt szökik, s a nagyapó kertjében száll le veled. Zoltán bátyádnak süg meg, hogy a rejtvénymegfestés beküldésével lekéstél, de ő könyven vigasztalódhatik: könyvet nyert a Veréb Jankó pályázaton. A 7. és 16. számot pótolja a kiadó bácsi. — Monoky Sándor Vamfalu. A kéziratok megjötték és jönnek. Meleg üdvözlés. — Reismann Irma Szatmár. Szívem szerint való vers a „Templom előtt”. Mielőbb szíra kerül. — Herskovits Zoltán Zsibó. Egyik rejtvényed jó nagy befűllék írtad meg, a másikat szemrontóan apró befűllék. A megfestést egyiknek sem küldöz velem, így hát újra kell beküldened mindkettőt, mert nagyapónak nincs ideje a rejtvényfejtésre. A Veréb Jankó pályázat eredményéről eddig bizonyosan értesültél, az áprilisi havi megfestések beküldésével elkéstél. Írásod nem mondható ugyan szépnek, csúnyának sem, de ígyekkel nagyobb befűllékkel írni a saját érdekében is. — Szabó Vil Jászantanna. Most már a „Híres erdélyi magyarok”-kal 14 könyv van nagyapótl az apukád könyvtárában. A felsorolt többi könyvből is (Dörmögő, Tom Tit, Robinson, stb.) látom, hogy a te apukád nagy gondallal válogatja össze a neked való könyveket. Add át apukádnak viszont üdvözlétemet, ami meg a te jókívánságodat illeti: Isten hallgassa meg! Csakugyan sokáig szeretném a Cimbort szerkeszteni, mert érzem, hogy ezzel nagy jól cselekszem. A rejtvény megfestéseket ezután így add postára, hogy legkésőbb a hónap 15-ik napján megkapjam, mert a posta farságon lassan siet. — Benedek Jenő és Sándor Nagykároly. Az „édes nagyapó” megszólítást nem hogy meg nem bocsátom, de az ellenkezőjét bocsátanám meg nehezen. A 15. számot pótolja a kiadó bácsi, akkor aztán apuka beküldheti a Cimbort. Persze, ha jó lesz a bizonyítvány. Ugy-e, jó lesz? — Goldstein Mór Ermiályfalva. Jól láttam én azt, hogy ha volt is rá némi okod, magadra erőszakoltad a komor hangulatot. Nem szoktál en az a serdülő korban, de aztán egyszer csak elszáll mint a vándor madár. Versedben, melyet hozzáam intéztél, több költői szépséget találtam, de különösen annak öröndek, hogy levelemnek jótékony hatása volt rád. A versedet nem küldöm, először mert neked szól, másodsor, mert a verselemben még nincs meg a kellő gyakorlatod. Ez is meglesz, csak olvasd és tanulmányozd figyelmesen a jelebből költők verseit. Az egyik rejtvényed sorra kerül, a másik [mert megfestése a neved] nem. Kisbaczoni öftönomban szívesen látalak. Az utolsó vasúti állomás: Agostin (Agostonfalva) a kolozsvár-brassói vonalon. — Szőlősi Árpád Nagyvened. Leveled elintézés végett a kiadó bácsinak továbbítottam. — László Gyula Székelyhid. A te örömd nekem is öröm. A jókívánságokat köszönöm. — Benedek László Nagyvárad. A „kedves szerkesztő ur” megszólítás igen szokafatlan hangzik nekem, különösen mert egy László nevű „igazi” unokám is van. Megértettél, ugy-e, meg? — Schwartz Ilona Kolozsvár. Ott voltam bíz én Kolozsvárt, de arra, fájdalom, nem volt időm, hogy ott lakó unokáimat meglátogassam. De sokan felkerestek a szállásomon, meg előttem meghallgatni a felolvasásomat. Bizony, te is eljöhettél volna, mert olyan mesét olvastam fel, mely való nagyoknak is, gyermekeknek is. De ha nem is jöttél el, rejtvényeid sorra kerülnek, mert — jók. — Kardos István és Tibor Nagyszalonta. Hiszen ti jókor hívtatok meg felolvasni a diákok hangversenyén, mely május 9-én volt, én meg 8-án kerültem haza Kolozsvárról. Hát bizony erről a hangversenyről le kellett kénsem, de azért késtétek le ti a rejtvény megfestések beküldésével? A rejtvényeitek közül a szőréjtvény sorra kerül, a többi vagy igen könnyű vagy kedves ismerős. De van olyan is, mely jó lehet, de nem tudtam elolvasni. Kevését csináljatok, s azt szép tisztán írjátok le. Meg kell szoknotok a rendes, gondos, könnyen olvasható írást, mert nem minden ember oly türelmes mint nagyapó, s olvasatlanul dobja el a leveleket. Így fiam, így. — Rosmann Etus Marosvásárhely. Bizony, rég nem írtál, de hát „vizsga előtt” ez érthető. Csak aztán jól sikerüljön a vizsga!

ideje testük kiegyensúlyozására, minek következtében ég felé kalimpázó lábakkal hanyat vágódtak a ladikban.

De, ami a fő, lapátaikat ott szorongatták az erőlködéstől feltört markukban s efeletti örömben boldogan tápázkodtak fel.

Azonban csak ekkor vették észre, hogy a ladik félig megtelt vízzel s lassan, de annál nagyobb biztossággal kezd sülyedni.

— Mi ez? — rémüldöztek egyszerre mindketten. — Léket kaptunk talán?

Azonnal tapogatni kezdték a csolnak fenekét, könyökig vájkálván a piszkos, hideg vízben, — míg végre sikerült a titokzatos dolog nyitjára jönni. Kapálózás közben ugyanis észrevétlenül kirugták a mosóteknő végében lévő fadugót s a kerek lyukon vígan ömlött be a víz. Szerencsére még idejében megtalálták a dugaszt, gyorsan helyére tették s így sikerült megmenekülni az elsülyedéstől. A csolnak azonban szinte háromnegyed részéig megtelt vízzel.

— Így nem mehetünk tovább, — vélte Lakatos Ferkó, aki minden tapasztalatlansága mellett is értett ennyit a tengerészethez.

— Ki kell üríteni a ladikot, — mondotta Mihók Miska.

— De hogyan? — kérdezte Ferkó.

Legegyszerűbb lett volna ismét partra vonatni a veszélyben forgó hajót, de — tekintve a vízrebocsátás most átélt nehézségeit — egyikük sem merte a víztelenítés eme módját ajánlani. Pedig pillanatról-pillanatra sürgősebb volt a határozás.

— Nincs más hátra, — indítványozta végül Miska — mint hogy fel kell áldozni a kalapunkat s azzal kimerni a vizet.

Így is tettek. Megmerítették kalapjukat s kezd-

HATODIK FEJEZET,

melyben hőseink vérszerződést kötnek, vízrebocsátják a ladikot és elindulnak, ami nem megy minden veszedelem nélkül.

A Büge-utca még hajnali csöndben szunnyadt. A csillagok — bár az éjszakai virrasztástól álmosan — ott pislogtak még a feketén kékellő ég kárpitján. A kutyák sem ugattak már, mert fáradtan visszavonultak oduikba. Semmi sem zavarta a hajnali csöndet, csak a Büge egyhangu mormolása és a parti vén fűzfák közt bujkáló pajkos tavaszi szellő . .

Amikor az öreg katolikus templom vén órája elkongatta az ötöt s elhangzott a toronyór vontott hangja Ur-Jézus dicsérete, — egyszerre nyílt ki a Lakatosék és Mihókék kis kapuja.

— Halló! — kiáltott tompított hangon Mihók Miska barátja felé.

— Itt vagyok! — szólt vissza ugyanugy Ferkó s már ott is állott Mihók Miska előtt.

— Készen van minden? — kérde Miska.

— Készen.

— A vitorla?

— Az is, — mutatott Ferkó kitömött mellé nyére, mely alatt lapult a lepedő.

— Nos, akkor gyere velem, de lábujjhegyen, az udvarunkon keresztül a fás-szinhez, ahol a hajó van.

Óvatosan, sarkig feltárták a kaput s a fal

mellett osonva, halkan, mint az árnyék, lopóztak a faskamrába.

— Helyben vagyunk, — jelezte Mihók Miska. Látsz?

— Látok.

— Vigyázz, hogy meg ne botolj, mert azzal zajt csapsz.

Tapogatózva hatoltak előre a kamara sötét üregébe, míg végre elérték a tekenőt.

— Fogd meg jól a végét! — parancsnokolt Mihók.

— Már fogom is, — válaszolt Ferkó lehajolva.

— Egy ... kettő ... há - rom! — vezényelt Mihók, s egyszerre levegőbe emelték a súlyos teknőt, melyet még nehezebbé tett a belerakott fűrés, fejsze, harapófogó, kötél s szégek.

— Indulás! — sugta újra Mihók.

Lassan, vigyázva megindultak. A félelem megkésztette erejüket, nem érezték a teher súlyát és szinte futva igyekeztek a kapu felé, hogy elhagyják az udvart.

Végre kint voltak az utcán. Itt letették terheket, hogy kissé kifújják magukat s megtöröljék izzadt homlokukat.

Az utcán, szerencsére, egy lélek sem járt. Nyugodtan dolgozhattak. De azért nem mertek sokat időzni. Félő volt, hogy valaki mégis felbukkan az utca homályában s akkor vége a szépen kigondolt tervnek. Eppen ezért Mihók Miska sürgette a továbbindulást.

— Gyerünk, — mondta — míg a sötét eltakar bennünket. Mire feljön a nap, tul kell lennünk a Tisza-kanyarulatán, hogy észre ne vehessenek bennünket.

Újra felemelték hát a teknőt s most a Büge-

aztán, hogy beszállhassanak, újra a partra kellett huzniok a vízi járművet. Amikor aztán félig kivontatták, Mihók — okulva az előbbi hasra-eseményen — új módszerrel állott elő.

— Szálljunk be előbb, — mondotta — s majd az evezőkkel taszitsuk el magunkat a parttól.

Igy is tettek. Kimásztak a kényszerű fürdőből s belemásztak a ladikba. Most aztán mindketten a hajó orrához állottak, kivetették evezővé előléptetett lekvár-kavaró lapátaikat s úgy taszították megukat.

A hajó szép lassan csuszott is befelé a vízbe, egy utolsó erőlködésre elhagyta a szilárd talajt és nyilsebesen siklott a Büge közepe felé. Most a hajósok hirtelen be akarták huzni evezőiket, de bizony a két jobb sorsra érdemes lapát a taszítás következtében csaknem méternyire furódott a puha agyagba s nem akartak onnan kijönni, noha a hajó már-már kiszaladt hőseink lába alól.

Leirhatatlan kétségbeesés ült az arcukra. A lapátokat nem hagyhatták, de a csolnakot is meg kellett menteni.

— Hátradőlni! — vezényelt Mihók, aki maga is szinte már hason feküdt.

Igen ám, ha ez olyan könnyen ment volna! Már tul volt testük iránya azon a ponton, amikor még rendelkezhetek irányításával. Egészen haránt feküdtek s alig érintették már cipőik orrával a tekenő fenekét. Végre is a víz árja segített rajtuk s kissé a part felé sodorta a rakoncátlan ladikot. Ezt a kedvező pillanatot egyszerre használták ki mindketten s egész talpukon állva, hirtelen nagyot rántottak az evezőkön. A lapátok erre hangos cuppanással megváltak a ragadós agyagtól, de oly váratlan gyorsasággal hajtották végre eihatórozásukat, hogy Mihóknak és Lakatosnak nem maradt

csak kíváncsi volt, hogy miket jegyezhet a hajnali szürkületnél.

Misók azonban, mintha csak megértette, vagy kiolvasta volna Ferkó gondolatát, — kérdés nélkül is felelt:

— Ez a kis notesz lesz a hajó-napló. Mert minden hajón kell egy hajó-naplónak is lenni. Ebbe jegyzi be a kapitány a fontosabb eseményeket, ami a hajón történik. Most például beírtam az indulás időpontját és a szél irányát. — S ezzel készen is vagyunk az előzetes teendőkkel. Bocsásuk vízre a hajót!

Ferkó, aki nem tudta, hogyan kell azt csinálni — (sohasem bocsátott még vízre hajót) — tanácstalanul állott és várta, hogy Mihók Miska mit fog csinálni.

Mihók lehajolt, két karját nekifeszítette a teknőnek s taszítani próbálta a víz felé.

A teknő azonban a sok ceremónia közben annyira beleragadt a part iszapjába, hogy nem akart megmozdulni.

— Segits hát! — ordította Mihók kivörösödve Ferkóra.

Lakatos Ferkó ijedten guggolt le s nekilendítette testét a makacs teknőnek.

A két erő azonban tul-sok volt a fiók-dreadnought-nak s most hirtelen megszaladt, sőt elszaladt az ifju tengerészek kezéből, akik csak taszították, de elfeledték meg is fogni s hőseink hasravágódtak az iszapban, a hajó pedig sietett a Bügébe.

— Utána! Megfogni! — kiáltozott rémulten Mihók, amikor sikerült a dágványból feltápáskodnia.

Nem volt idő a habozásra. Bele kellett mászniok a vízbe s térdig gázoltak már a patakban, amikor végre elfogták a szökevény teknőt. Most

part egyik lejtős, füzekről takart részéig cipelték s ott letették, közvetlenül a víz szélén.

Néhány, éjszakai álmában megzavart madár riadtan röppent fel a korai zajra, egyébként semmi sem zavarta munkájában a két gyereket.

Amikor aztán így meglehetősen biztonságban érezték magukat, Mihók a helyzet komolyságához mérten így szólt barátjához:

— Mielőtt vízrebocsájtjuk hajónkat, újra megkérdezlek, akarsz-e velem tartani? Most határozz, mert ha már kifeszítettük vitorlánkat, késő lesz a megbánás... Ha tehát gyöngének érzed magad a nagy utra és a vállalkozással járó ezernyi veszélyre, térj vissza inkább most!

Lakatos Ferkónak könnyek gyűltek szemébe a komoly beszédre, a sirás fojtogatta torkát s alig tudott válaszolni.

— Veled megyek, Miska, — mondta végül s kitört belőle a zokogás.

— Ez komoly és visszavonhatatlan elhatározásod? — kérde Mihók minden szót külön hangsúlyozva.

— Komoly és visszavonhatatlan, — felelt Ferkó most már határozottabban.

— Akkor tehát kössünk vérszerződést, mint a régiek tették.

Ezzel előhuzott zsebéből egy összetolható aluminium poharat, zsebkésével kissé megkarcolta bal keze csuklóját s egy csöppnyi vért eresztett a pohárba. Ugyan így kellett tennie Ferkónak is, bár a haja is égnek meredt a vér láttára. Azután a két csöpp vért Mihók feleresztette a Bügéből meritett vízzel s félig kiitta a pohár tartalmát.

— Idd ki a többi, — mondá ezután, Ferkó felé nyújtva a poharat.

Ferkónak egyszerre el kezdett a gyomra ka-

varogni, szeme előtt zöld karikák táncoltak, forgott vele az egész környék, de végül mégis legyőzte undorát s merész elhatározással kihörpintette a maradék folyadékot. Egy pillanatig azonban még a szájában tartotta a vérrel kevert zavaros, iszapos vizet, azt remélvén, hogy Mihók félrenéz s az alatt kiköpheti. De Mihók Miska merev komolysággal szegezte reá tekintetét. Nem volt menekvés. Le kellett nyelnie az éppen nem izletes folyadékot. Igaz, hogy csaknem megfulladt tőle, köhögött, krakogott, prüszkölt s szeméből csorgott a könny, — de azért mégis lement.

— Cigány-utra szaladt, — mentegetőzött, amikor levegőhöz jutott.

— Fő, hogy lement, — mondá Mihók, teljesen megőrizve komolyságát. — Ezzel a szertartással megkötöttük a vérszerződést, ami annyit jelent, hogy e pillanattól fogva jóban, rosszban kitarunk egymás mellett, soha egymást el nem hagyjuk s amit közös erővel szerzünk, igazságosan megosztjuk egymás között.

— Igen, — bólogatott Ferkó.

— Most pedig következik a hajó-keresztelés — folytatta Mihók az indulás előtti programot, melyet éjszaka eszelt ki. — Mi legyen hajónk neve?

Ferkó Mihókra nézett, Mihók pedig Ferkóra. Gondolatuk ott tükrözött szemükben.

— Erzsike? — kérdezte Ferkó.

— En is arra gondoltam, — szólott Mihók s tekintete önkéntelenül is ama kis ház felé révedezett, melyben Galambos Erzsike most még nyugodt, tiszta, ártatlan álmát alussza . . .

Most újra megmerítette poharát Mihók a Bügében, nem kis riadalmára Ferkónak, aki azt hitte, hogy ismét ki kell innia a félpoharat. De Mihók most nem lépett fel ily követelőzéssel, hanem

magasra emelve az aluminium poharat, ünnepies hangon szólott:

— Elkeresztelünk téged Erzsikének! Szerezz e névnek hirt, dicsőséget és becsületet!

Ezzel a pohár tartalmát reáöntötte a tekenőre, majd előkotorván zsebéből egy darab színes krétát, arasznyi betűkkel felírta a tekenő két oldalára:

ERZSIKE.

A krétát aztán gondosan visszarejtette zsebébe, de most meg iránytűjét vette elő. Oracsüngő volt valamikor ez az iránytű s akkor nem gondolta, hogy ily magasztos hivatása lesz. Látszott is rajta a nagy izgatottság, mert a tüje nyugtalanul mozgott ide-oda. Végre mind kisebb lett a tü kilengése s egy pillanatra meg is állott.

— Délnyugati, — jelentette ki ekkor Mihók, összehuzott szemöldökkel, komoly arccal figyelve a tü hegyét.

— Mi délnyugati? — kérde Ferkó csodálkozva.

— A szél iránya, — válaszolt Miska.

— Miért kell azt tudni?

Mihók Miska fölényesen mosolygott.

— Kevés tapasztalatod van a tengerészet terén, — mondotta. — Külömben tudnád, hogy minden jó tengerész először is a szél irányával jön tisztába, mielőtt utnak indul.

Ferkó azt akarta mondani, hogy a Büge még nem tenger, de jobbnak látta hallgatni. Félt, hogy Mihók még a Bügére is kisüti, hogy tenger!

Mihók most elővette noteszét s egy tiszta lapnál felnyitva, jegyzeteket csinált.

Ferkó áhitattal nézte ezt a ténykedést s nem merte újabb kérdéssel zavarni társát, pedig ugyan-

[illegible]

A Cimborát a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság, Szatmár, adja ki. ○○○○○○○○○○

A Cimborát Kisbaczonban Benedek Elek nagyapó szerkeszti, leveleiteket, rejtvénymegfejtéseiteket az ő címére küldjétek. Elek nagyapó pontos címe: Batanii-mici (Kisbaczon), utolsó posta Batanii-Mare (Nagybaczon) Háromszék megye. ○○○

A Cimborát úgy rendelhetitek meg, ha levelező-lapot irtok Szatmárra, a Cimbora kiadóhivatalának, amelyben kéritek a lap megindítását. Ugyanakkor postautalványon küldjétek be egy negyedévi előfizetési díjban 40 leut. ○○○○○○○○

A Cimborát csak az az előfizető kaphatja állandóan és pontosan, aki az előfizetési díjak pontos beküldéséről gondoskodik.

A Cimborából szívesen küldünk bárkinek és bárhová mutatványszámot. Aki még nem ismeri Elek nagyapó pompás gyermeklapját, kérjen tőlünk mutatványszámot és mi ingyen azonnal küldünk is. ○○○○○○○○○○○○○○

A Cimbora hetenként, vasárnap, husz oldal terjedelemben jelenik meg és benne minden olvasó megtalálja a maga olvasmányát. A Cimbora apró elemisták számára éppen úgy közli a maga meséit, verseit, humoros elbeszéléseit, mintahogy gondoskodik a nagyobb diákok és diák leányok olvasnivalójáról is, akik részére regényeket, ismeretterjesztő cikkeket, komolyabb tárgyú elbeszéléseket közöl. ○○○○○○○○○○○○

A Cimborát szeressétek, olvassátok, terjesszétek!

A Cimbora előfizetési ára Románia területén negyedévre 40 leu, félévre 80 leu, egész évre 160 leu; Csehország területén negyedévre 10, félévre 20 és egész évre 40 csehszék.